

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Освітня програма	25140 Право
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	081 Право

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	25140
Назва ОП	Право
Галузь знань	08 Право
Спеціальність	081 Право
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Шпілярович Вікторія Вікторівна, Володько Микита Михайлович, Риженко Ірина Миколаївна (керівник)
Залучений представник роботодавців	Не залучався.
Дати візиту до ЗВО	17.01.2022 р. – 19.01.2022 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/zvit-vidomosti-op-pravo-idhu.pdf
Програма візиту експертної групи	http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/prohrama-vizytu-081-pravo-pershoho-bakalavrskoho-rivnja-vyshchoyi-osvity.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

За результатами проведеної акредитації експертна група (ЕГ) дійшла висновків, що освітньо-професійна програма «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (далі ОП Право) відповідає Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право спеціальності 081 «Право» (Стандарт). Перелік та послідовність освітніх компонентів включених до ОП, дозволяє забезпечити якісну підготовку висококваліфікованих фахівців в галузі права. ОП акредитується вперше. Організація проведення дистанційної експертизи з боку ЗВО було на належному рівні. Зокрема, все відбувалося в атмосфері повної відкритості та сприяння всебічному отриманню необхідної інформації. ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає всім Критеріям Положення про акредитацію освітніх програм з недовідками, які не є суттєвими (рівень В). Деякі зазначені освітні процеси мають резерви для удосконалення, що і стало предметом консультативного оцінювання ЕГ.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП «Право» ІДГУ відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» галузі знань 08 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Репрезентативним є забезпечення ЗВО реалізації здобувачами своєї індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, шляхом обрання ними навчальних дисциплін, які є різноманітними за своїм змістом, представлені різними спеціальностями та пропонуються за списком. Співпраця ЗВО з роботодавцями, які мають відповідний досвід у галузі права, здійснюється у різних формах (через Раду стейкхолдерів, проходження у них здобувачами практики, участь в обговоренні ОП (висловлення пропозицій до змісту ОП), рецензування ОП, організація тренінгів/семінарів для здобувачів і НПП, залучення до відкриття Юридичної клініки, проведення різного роду заходів, акцій тощо) та спрямована на удосконалення та/або реалізацію положень ОП. ЗВО забезпечує професійний розвиток викладачів, зокрема, шляхом: затвердження та обов'язкового виконання перспективного плану підвищення кваліфікації НПП кафедри на 5 років; участі НПП у науково-практичних заходах, в т. ч. й міжнародних науково-практичних конференціях; проходження НПП міжнародних стажувань; публікаційної активності НПП своїх наукових праць в сучасних фахових та наукометричних виданнях, у співавторстві колективних монографій міжнародного рівня; участі НПП у різноманітних семінарах/тренінгах, проведених роботодавцями. У ЗВО функціонують і активно використовуються спеціально обладнані мультимедійними технічними засобами і пристроями лекційні аудиторії, спеціалізований кабінет права, Юридична клініка «CARPE DIEM», Центр інноваційних технологій, які дозволяють ефективно застосовувати інтерактивні методи викладання, а також повністю забезпечують реалізацію визначених цілей ОП та істотно сприяють досягненню очікуваних ПРН. Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Затвердженню ОП передують попереднє оприлюднення її проєктів на сайті ЗВО та наступне відкрите обговорення зі стейкхолдерами з можливістю надання відповідних зауважень/пропозицій через зазначену електронну пошту випускової кафедри (kafedra.prava.i.soc.raboty@gmail.com).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Під час акредитаційної експертизи, експертною групою здійснювався детальний аналіз звіту самооцінювання та нормативно-правових актів ІДГУ. За результатами роботи у якості рекомендацій для вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти на ОП Право експертна група рекомендує: 1) Виключити з навчального плану ФД 01 «Фізична культура та основи здоров'я людини» та реалізовувати її зміст в рамках інших форм надання освітніх послуг. 2) Використовувати онлайн-платформу Moodle як основну платформу дистанційного навчання та забезпечити її наповнення необхідною навчально-методичною документацією, незалежно від того, використовується вона для проведення онлайн-занять чи ні; 3) Привести у відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних працівників до ОК: Глушук С.В. - ОК 4 «Основи академічного письма», Циганюк І.Б. - ОК 26 «Основи складання процесуальних документів».

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Цілями ОП є: підготовка фахівців в галузі права, які зможуть оволодіти загальними та спеціальними компетентностями, необхідними для подальшої юридичної діяльності за умов реформування сучасної правової системи; створити всі необхідні умови для засвоєння теоретичних та практичних знань, умінь та навичок щодо розуміння природи та змісту права; врахувати міжнародний досвід застосування норм права та порядок функціонування сучасних європейських інститутів; сформувати здатність до розв'язування складних задач у сфері суспільних правовідносин; досягти високого рівня правосвідомості та правової культури, зокрема приділити увагу правам дітей та молоді. Варто зазначити, що дані цілі є досить широкими та одночасно узгодженими із загальною Стратегією ЗВО яка передбачає формування духовної, культурної, освіченої, творчої особистості з активною проукраїнською громадянською позицією для розвитку інтелектуальної еліти, соціального капіталу та забезпеченню високої якості освітнього процесу у відповідності до потреб ринку праці, професійній підготовці висококваліфікованих фахівців, здатних критично мислити та успішно самореалізовуватися. Особливостями ж ОП на думку ЕГ є наявність унікальних ОК 27, 30, 31 та 32, які впроваджені задля реалізації ПРН 14 та передбачають виховання та формування у здобувачів спеціальних компетентностей, націлених на подальшу спроможність здійснювати професійну діяльність у сфері охорони прав дітей та молоді.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Під час здійснення акредитації, ЕГ було встановлено факт залучення наступних категорій стейкхолдерів: 1) здобувачі вищої освіти в особі Решетникової М.Ю.; 2) роботодавці в особі адвоката Арнаут А.Г., директора Ізмайльського місцевого центру з БПД Славицької З.І., начальника головного оперативного-розшукового відділу 17 прикордонного загону ім. полковника Олександра Жуковського В. Тищенка; Служби у справах дітей Сергіївської селищної ради в особі Заєвлошина Н.; 3) академічна спільнота; 4) інші стейкхолдери. При цьому, ЕГ звертає увагу на тому, що ЗВО і далі здійснюється подальший контроль та залучення стейкхолдерів. Так, ЗВО періодично здійснює опитування студентів, яким забезпечує контроль щодо задоволеності студентів освітнім процесом та ОП в цілому. Окрім того, слід зазначити, що усі ОП (2018 р., 2019 р., 2020 р., 2021 р.) та їх проекти знаходяться у публічному доступі на офіційному сайті ІДГУ в вкладці проекти ОПП, де зокрема знаходяться е-адреса кафедри, чим забезпечується можливість внесення пропозицій до ОП іншими зацікавленими сторонами. Результати громадських обговорень висвітлено в таблиці до кожної ОП. Варто також відзначити той факт, що усі прийняті пропозиції корелюються із цілями ОП та ПРН. Зокрема, пропозиція начальника головного оперативного-розшукового відділу 17 прикордонного загону ім. полковника Олександра Жуковського В. Тищенка у вигляді введення ОК «Основи складання процесуальних документів» сприяє досягненню СК 15, а також ПРН 23. Щодо рекомендацій до ОП Служби у справах дітей Сергіївської селищної ради, то вони сприяють досягненню СК 17, 18 та ПРН 14, 25. Також, ЗВО було враховано рекомендації директора Ізмайльського місцевого центру з БПД Славицької З.І., що полягали у вилученні з ОП компоненти «Основи римського права» та «Латинська мова», які станом на сьогоднішній день на думку роботодавця не корелюють із сучасними потребами та не є актуальними для вивчення. Щодо участі академічного персоналу – встановлено внесення змін до форми контролю з ОК «Історія вчень про державу і право» доц. Дроздовим В.В., що знайшло обговорення на засіданні кафедри української і всесвітньої історії та культури (протокол № 12 від 22.04.2020 р.). Зав.кафедри Метіль А.С запропонувала змінити з 6 на 8 семестр вивчення ОК «Нотаріат і адвокатура в Україні». При оновленні ОП згідно Стандарту, з метою забезпечення компетенцій та ПРН, відбувалося обговорення і на засіданнях кафедр, і на засіданнях вченої ради університету, що підтвердила зустріч з НПП. ЗВО надав документальні підтвердження формування та перегляду цілей ОП із урахуванням позицій та потреб окремих заінтересованих сторін (стейкхолдерів). ЕГ проаналізовано зміст рецензій ОП з 2018 по 2021 роки, в яких стейкхолдери підтвердили, що цілі та ПРН відповідають компонентам ОП. Під час здійснення інтерв'ювання різних фокус-груп, ЕГ пересвідчилася у реальному залученні стейкхолдерів щодо визначення цілей та ПРН ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Встановлено факт залучення всіх представників стейкхолдерів до формування цілей та ПРН, а також ОК ОП. Зокрема мова йде про врахування ринку праці у регіональному та галузевому рівні. Щодо регіонального рівня, то такий виражений транскордонним розташуванням ЗВО, а також включенням в ОП ОК 10, 11. Щодо галузевого рівня, він виражений у СК 3, 8, 13, 14, 17, 18 та ПРН 14, 25. ЕГ знайшла відповідні підтвердження цьому під час інтерв'ювання, де неодноразово зазначалося, що сама ОП націлена на виховання власних фахівців-юристів, які надалі відповідатимуть ринку праці даного регіону. У такій ситуації, мова йде одночасно і про унікальність ОП, і про ПРН 14, а саме регіон. попит на фахівців права, котрі будуть спроможні окрім надання юридичних послуг, додатково захищати права вразливих верств населення серед молоді. ЕГ дійшла висновку про врахування ЗВО тенденцій розвитку спеціальності та затребуваності фахівців на ринку праці, що також знайшло підтвердження на зустрічі із стейкхолдерами. Під час зустрічі з Гарантом ОП Метіль А.С. було встановлено, що при підготовці ОП проектна група вивчала досвід КНУ ім. Т. Шевченка, НУ «Києво-Могилянська академія», Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки щодо переліку обов'язкових ОК та їх змісту. Про врахування тенденцій розвитку спеціальності 081 Право свідчать і рецензії-відгуки представників академічної спільноти вітчизняних ЗВО. ОП 2018 - проф. кафедри адм. та митного права Університету митної справи та фінансів, д.ю.н., проф. Є. Легезою відзначено

відповідність ОП предметній області спеціальності 081 Право. В рецензії – відгуку на ОП 2019 р., д.ю.н., доц., зав. кафедри держ.-прав. дисциплін Міжнародного гуманітарного університету Д. Манько відзначив логічну послідовність компонентів, що забезпечує здатність розв'язувати складні задачі. Матвеева Л., завідувачка кафедри теорії та філософії права ОДУВС, д.ю.н., професор в рецензії-відгук на ОП 2020 р. відмічає, що представлена ОП дозволяє опанувати конструктивний міжнародний досвід застосування норм права та порядок функціонування сучасних європ. інститутів. Н. Крестовська, зав. кафедри морського права НУ «Одеська морська академія», д.ю.н., професор на основі проведеного аналізу ОП 2021р. дійшла висновку, що здобувачі будуть здатні до професійної діяльності та відповідають сучасним вимогам роботодавців до працівників правової сфери. На відкритій зустрічі Крестовська Н., Коваленко О. – зав. кафедри цивільно-правових дисциплін і трудового права ім. професора О.І. Процевського, ХНПУ ім. Г.С. Сковороди, В. Галунько - д.ю.н., проф., директор ТОВ «Саєнс енд Спейс» підтвердили відповідність цілей та ПРН ОП з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності 081 Право. Конкретних прикладів стосовно ОК іноземних ОП надано не було, але вивчався досвід таких ЗВО: Univ. Dunarea de Jos din Galați, Румунія, Istanbul Foundation for Science And Culture, Туреччина, Cahul State Univ. «Bogdan Petriceicu Hasdeu», Молдова.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Освітня програма 081 Право ІДГУ акредитується вперше. ОП повністю відповідає Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право спеціальності 081 «Право». ЗВО вчасно відреагував на прийняття Стандарту. Вченою радою університету були внесені зміни до ОП «Право» (протокол № 5 від 07.02.2019 р.). На думку ЕГ, ОП є такою, що дозволяє здобувачам отримати бажані навчальні програмні результати передбачені ОП і Стандартом. Підтвердженням цьому висновку слугував перегляд матриці відповідності ОК конкретним ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП характерна наявністю чітких цілей та ПРН, що корелюють із місією та стратегією ЗВО. Окрім того, ЕГ вважає, як позитивну сторону ОП, залучення до її розробки всіх зацікавлених сторін. Окрему увагу ЕГ звертає на унікальність освітньої програми, що виражена ОК 27, 30, 31 та 32, які впроваджені задля реалізації ПРН 14 та передбачають виховання та формування у здобувачів спеціальних компетентностей націлених на подальшу спроможність здійснювати професійну діяльність у сфері охорони прав дітей та молоді.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

-

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП відповідає стратегії та місії ЗВО, враховано галузевий та регіональний рівень. ОП дозволяє досягти ПРН Стандарту вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право спеціальності 081 «Право». В цілому ОП відповідає критерію 1.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Відповідно до ч. 4 ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» обсяг ОП підготовки за освітнім ступенем бакалавра становить 180-240 кредитів ЄКТС, згідно зі Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право спеціальності 081 «Право» (розділ 3) – 240 кредитів ЄКТС, з яких: не менше 150 кредитів ЄКТС має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 081 «Право», визначених цим Стандартом та не менше 10 кредитів ЄКТС повинно спрямовуватися на практичну підготовку здобувачів. ЕГ встановлено, що ОП Право була затверджена рішенням Вченої ради ІДГУ від 31.05. 2018 р. (протокол № 7) та тричі переглядалася: ОП (2019 р.), ОП (2020 р.), ОП (2021 р.). При перегляді змісту ОП враховано положення Стандарту. Обсяг (у кредитах ЄКТС) ОП за якою відбувається акредитація та окремих її освітніх компонентів відповідає вимогам законодавства (всього: 240 кредитів ЄКТС, із яких теоретична підготовка (обов'язкові ОК) - 156 кредитів ЄКТС, практична підготовка (ОК 36-38) – 24 кредити ЄКТС, 60 кредитів ЄКТС відводиться на ОК за вибором здобувачів вищої освіти. Це підтверджується документами, наданими ЗВО. Отже, ОП, що акредитується, має загальний обсяг, що становить 240 кредитів ЄКТС, 216 кредитів ЄКТС з 240 загалом спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 081 «Право», 24 кредити ЄКТС на практичну підготовку здобувачів, що відповідає Стандарту для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 Право.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП «Право» (2021 р.) першого (бакалаврського) рівня вищої освіти реалізується через представлені у навчальному плані ОК, що відповідає предметній області спеціальності 081 Право (ОК 07 – ОК 23, ОК 26 – ОК 29), через конкретні ОК 30 – ОК 32 розкривається унікальність ОП; особливості набуття «soft skills» відбувається через ОК 01 – ОК 06, ОК 24, ОК 25. ЕГ прийшла до висновку, що всі компоненти спрямовані на здобуття професійних навичок та вмінь. Навчання на ОП здійснюється відповідно до навчального плану (НП) кожного року набору здобувачів (ОП 2018 р., НП для ДФН; НП для ЗФН; ОП 2019 р., НП для ДФН; НП для ЗФН; ОП 2020 р., НП для ДФН; НП для ЗФН; ОП 2021 р., НП для ДФН; НП для ЗФН), які розміщені в публічному доступі на сайті ЗВО. Згідно з планом освітнього процесу ОП (2021 р.) є структурованою у контексті загального часу навчання (3 роки 10 місяців навчання, що передбачає освітній процес 8 семестрів навчання, а також у розрізі поділу на такі змістовні блоки: обов'язкові компоненти (ОК 01 – ОК 35), практична підготовка (ОК 36 – ОК 38) на вибіркові компоненти відведено 60 кредитів ЄКТС (приблизно 15 освітніх компонент, згідно п. 8.16, Положення про організацію освітнього процесу (с. 31) на ВК відводиться не менше 4 кредитів ЄКТС). Для здобувачів, що вступили на навчання у 2018, 2019 та 2020 рр., встановлені однакові обсяги ДВВ (4 кредити – 1 дисципліна). В цілому зміст ОП (2019-2021 рр.) забезпечує формування ІК, ЗК, СК та, зокрема, знання і розуміння національного законодавства, і міжнародних стандартів прав людини, положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики ЄСПЛ та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання. Дискусійним питанням є доцільність включення в ОП (2019, 2020, 2021 років), в «Структурно-логічну схему освітньої програми» ФК «Фізична культура та основи здоров'я людини», при цьому виділення кредитів під ФД 01 в НП не передбачено. ЕГ підтримує політику ЗВО щодо сприяння розвитку фізичної культури серед здобувачів ВО відповідно до Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості здобувачів вищої освіти в ЗВО, але заняття з фізичної культури в спортивних секціях можуть бути організовані як факультативи (тобто за бажанням здобувачів, без обов'язкового щорічного оцінювання) і до НП не мають включатися. Через факультативи (повністю чи частково) може плануватися і вивчення англ. мови, якщо ЗВО вирішить, що це оптимальна форма для покращення знань та успішної здачі ЄВІ на другий (магістерський) РВО спеціальності 081 Право. Рекомендовано ЗВО виключити з НП ФД 01 та реалізовувати її зміст в рамках інших форм надання освітніх послуг. В цілому ЕГ дійшла висновку, що підібрані освітні компоненти дійсно дозволяють досягти цілей та ПРН ОП. Загалом, зміст ОП має чітку структуру, яка відповідає вимогам: Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу в ІДГУ; Положення про організацію освітнього процесу.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОП відповідає предметній сфері навчання, визначеній Стандартом вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 Право спеціальності 081 «Право». Згідно з ОП, об'єктом вивчення є право як соціальне явище, вивчення якого ґрунтується на правових доктринах, цінностях і принципах, в основі яких покладені права та основоположні свободи людини тощо. Обґрунтовано включення до ОП вивчення ОК 01 «Основи філософських знань», ОК 02 «Англійська мова», ОК 03 «Українська мова», ОК 04 «Основи академічного письма», ОК 05 «Україна в європейській історії та культурі», ОК 06 «Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням», ОК 24 «Риторика», ОК 25 «Логіка», ОК 26 «Основи складання процесуальних документів», ОК 30 «Основи правової педагогіки», ОК 31 «Правове регулювання молодіжної політики», ОК 32 «Основи ювенальної превенції та юстиції», що відповідає цілям та основному фокусу ОП. Водночас, на наш погляд, ОК 20 «Юридична деонтологія та основи наукових досліджень» частково дублює змістовну частину ОК 04 «Основи академічного письма», вважаємо, за доцільне перейменування даного ОК 20 як «Юридична деонтологія», а основи наукових досліджень розглядати в ОК 04 «Основи академічного письма» тим більше, що мета курсу в РП ОК 20 в цілому орієнтована на юридичну

деонтологію, в той самий час мета курсу в РП ОК 04 передбачає формування академічної грамотності, необхідних практичних навичок усної і писемної мови у здобувачів, що реалізується через написання есе, анотування наукових статей, реферування наукових статей тощо. Аналіз змісту ОП довів можливість формування світоглядних позицій здобувача вищої освіти щодо механізмів для захисту прав та інтересів особи із застосуванням знань, навичок і вмінь відповідно до компетентностей та ПРН, напрямів модернізації галузей права до європейських стандартів, динамічних процесів у праві України, перелік ОК 30 – ОК 32 в достатній кількості сприяє досягненню визначеної мети, передусім щодо прав дітей та молоді. Крім того, ОК дозволяють здобувачам опанувати комплекс soft skills, притаманний сучасному фахівцю, розвинути критичне мислення, сформувати здатність до розв'язування складних задач у сфері суспільних правовідносин та приділити увагу правам дітей та молоді. Зміст ОК ОП також відповідає сучасним методам пізнання суспільних відносин у сфері правозастосування.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язку, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії відображене у низці нормативних актів ЗВО, зокрема у: Положенні про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, Положенні про організацію освітнього процесу, Положенні про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання, Положенні про курсові роботи, Положенні про навчання за індивідуальним графіком здобувачів вищої освіти, Положенні про систему електронного запису здобувачів вищої освіти на вивчення дисциплін вільного вибору, Положенні про наукові гуртки та проблемні групи, Положенні про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів. Структура ОП в межах формування індивідуальної освітньої траєкторії надає здобувачам ВО можливість, перш за все, формування такої траєкторії через ВК. Щорічно проводиться електронний запис здобувачів вищої освіти на ВК, перелік яких розміщується на офіційному вебсайті ЗВО (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/01/perelik-dvv-bakal-na-2021-2022-denna.pdf>). На 2021-2022 н.р. запропоновано 264 ВК. Для інформування щодо змісту про конкретну ВК, в публічному доступі кожна кафедра ЗВО розміщує та презентує робочі програми (силабуси) дисциплін ВК та сертифіковані програми (18 СП). Всі ВК різноманітні за своїм змістом, представлені за різними спеціальностями та пропонуються за широким переліком. Процедура реалізації права на ВК реалізується здобувачами з широкого переліку виключно в онлайн-режимі через «Електронний кабінет студента», де здобувачі обирають ВК, отримують інформацію щодо кількості аудиторних годин, самостійної роботи, форм СК. Наведене підтверджено й під час опитування зі здобувачами, здобувач Решетников С. продемонстрував процедуру входу до особистого електронного кабінету та продемонстрував процедуру вибору ВК. Після здійсненого вибору формується наказ про результати електронного запису студентів та додатки до нього, в яких можна побачити переліки ВК, що були обрані здобувачами. НП ОП включає лише обов'язкові дисципліни та передбачає наявність кредитів для ВК (1800 год/60 кредитів), що становить 25% від загальної кількості кредитів ЄКТС та повністю відповідає п.15 ст. 62 ЗУ «Про вищу освіту». При аналізі нормативних документів ЗВО, які регулюють організацію освітнього процесу, в ході зустрічі зі здобувачами ЕГ встановила, що здобувачі мають можливість вибору ВК. Разом з цим, ЕГ встановлено, що ЗВО в НП на 2021 рік включив ФД 01 «Фізична культура та основи здоров'я людини», що передбачає обов'язкове щорічне оцінювання. ЕГ групою встановлено можливість здобувача вищої освіти на формування індивідуальної освітньої траєкторії і щодо вибору форми навчання (традиційної та змішаної форм); індивідуального вибору тематики курсових робіт, науково-дослідних робіт тощо; баз практики; участі у програмах внутрішньої та міжнародної мобільності; визнання результатів навчання в межах неформальної освіти; поєднання навчання з працевлаштуванням за фахом.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

ОП та НП передбачає практичну підготовку здобувачів 1-го, 2-го, 3-го, 4-го курсів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Згідно з НП передбачено проведення ОК 36 Навчальна практика (ознайомча) для 1 –го курсу (90 год.), ОК 37 навчальна практика (правова) для 2 –го курсу (180 год.) і ОК 38 виробнича практика (правова) для 3–го (180 год.) і 4–го (270 год.) курсів. Загальна тривалість практичної підготовки згідно з навчальним планом 720 годин (24 кредити). ЗВО нормативно забезпечив організацію та проходження практичної підготовки: Положення про порядок проведення практичної підготовки здобувачів вищої освіти ІДГУ, програмами практик (ОК 36 Програма практичної підготовки «Навчальна практика (ознайомча)», ОК 37 Програма практичної підготовки «Навчальна практика (правова)», ОК 38 Програма практичної підготовки «Виробнича практика (правова)». У ході аналізу змісту робочих програм практик встановлено відповідність ПРН, які передбачені в межах самої ОП та Стандарту. У ЗВО наявні договори з 11 базами практик відповідно до інформації наданої в запиті (п.1). При ЗВО дія Юридична клініка «Care diem», що функціонує з 2021 року, яка матеріально і технічно оснащена та задовольняє потреби здобувачів і відвідувачів. Здобувачі підтвердили, що можуть обирати бази практик та задоволені проходження практики на базі ЮК. У ході аналізу інформації ЕГ встановлено що роботодавців до процесу підготовки змісту практики як освітньої компоненти залучалися через проведення бінарних занять, спільних правопросвітницьких заходів, проведення занять на базах практики. Під час зустрічі роботодавці зазначену інформацію підтвердили (Головний юрист відділу правопросвітництва та надання безоплатної правової допомоги - Каплієнко А. І., адвокат - Арнаут А. Г., начальник Ізмаїльського відділу державної виконавчої служби в Ізмаїльському районі Одеської області Південного міжрегіонального управління Міністерства юстиції (м. Одеса) – Дрангой Д. О., помічник начальника 17 прикордонного загону імені полковника Олександра Жуковського - підполковник Перегняк І. В.). Загалом, ЕГ під

час зустрічей з різними фокус-групами – здобувачами, роботодавцями та НПП встановлено дієвість процедур практичної підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

ЕГ встановила, що зміст та структура ОП передбачає набуття та відпрацювання відповідних соціальних навичок. У формуванні soft skills сприяють як обов'язкові, так і вибіркові компоненти. Здобувачі та представники студентського самоврядування підтвердили свою громадську активність участю у професійних конкурсах, індивідуальних та командних проєктах, веденням сторінок у соціальних мережах. ЕГ, вважає за потрібне відзначити такі соціальні проєкти як «ВЛ/СНІД стосується кожного», «ВЛ-Опіка», «Монеточка» для онкохворих дітей, акції для дітей які виховуються у притулках та інтернатах, відео проєкт «В гостях у права», «Біла квітка» до Всесвітнього Дня боротьби з туберкульозом, у які були залучені здобувачі ОП, що позитивно впливає на принцип людиноцентризму при виконанні професійних обов'язків. Безпосередньо для формування соціальних навичок в межах змісту ОП передбачені і навчальні дисципліни як: ОК «Основи філософських знань», «Логіка», «Риторика», «Англійська мова», які з-поміж іншого у розрізі цілей ОП забезпечують формування здатності логічно та креативно мислити, а також сприяють подальшому професійному розвитку, надають можливість отримати комунікаційні навички в спілкуванні іноземною мовою. Зокрема, участь здобувачів ОП у проєкті «Youth engagement: citizens' participation through enhanced social action skills and tools (Active Citizens)» («Залучення молоді») впроваджується Британською Радою в Україні за фінансової підтримки Посольства Великої Британії в Україні. Адміністративний партнер: ГО "Лабораторія Ініціативної Молоді" (<https://pravosocialrob2021.wixsite.com/my-site>). Безпосередні менеджери та координатори проєкту від ЗВО Метіль А.С., Маніта В.О., та здобувачка Решетникова М.Ю. Шляхом опанування ОК «Україна в європейській історії та культурі», ОК «Основи правової педагогіки», ОК «Юридична психологія», ОК «Основи ювенальної превенції та юстиції», ОК «Правове регулювання молодіжної політики», з урахуванням дитиноцентричного підходу, формуються такі навички як: аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і представлення власних шляхів її розв'язання; пояснення характеру певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту, комунікативних навичок професійного спілкування юриста. Окрім того, соціальні навички здобувачів формуються під час участі у позааудиторній та науковій діяльності, зокрема під час роботи в Юридичній клініці, участі у науково-практичних конференціях, круглих столах, освітніх форумах та практикумах, інших заходах, зокрема міжнародного рівня (відповідь на додатковий запит п. 8; стосовно академічної мобільності здобувачів п. 13.). Для формування відповідних навичок в процесі навчання використовуються індивідуальні та групові завдання, вирішення кейсів, моделювання судового засідання, дискусії, практичні задачі, тренінги тощо. ЕГ констатує, що всі соціальні навички сприяють формуванню професійних знань та вмінь здобувачів.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Відповідний професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг обов'язкових ОК навчального плану ОП «Право» встановлюється стандартом вищої освіти та становить 240 кредитів ЄКТС. Обсяг обов'язкових ОК у кредитах ЄКТС, спрямованих на формування компетентностей, визначених ОП, становить 180 (тобто 75 % від загального обсягу ОП у кредитах), з яких: 156 кредитів ЄКТС спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, 24 кредити ЄКТС – на практичну підготовку. Практична підготовка є обов'язковою компонентою ОП і регулюється Порядком проведення практик та визначається Положенням про порядок проведення практичної підготовки здобувачів ВО. Відповідно до ОП здобувачі проходять навчальну практику (ознайомчу) – 3 кредити; навчальну практику (правову) – 6 кредитів; виробничу практику (правову) – 15 кредитів. Наявний перелік баз практик, матеріали з організації практик розміщені на сайті ІДГУ, також були надані на запит ЕГ. Дисципліни ВК складають не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС навчального плану (60 кредитів). Обсяг однієї ВК становить 4 кредити ЄКТС з них – аудиторна робота 48 год, самостійна робота 72 год, що відповідно складає 40 % та 60 %. Обсяг обов'язкового освітнього компоненти становить від 3-х до 6-ти кредитів ЄКТС, враховуючи, що загальна кількість кредитів у семестрі дорівнює 30, а кількість компонентів у семестрі не має перевищувати 8-ми. Кількість кредитів ЄКТС, відведених на практики, дорівнює 1,5 кредити на тиждень. Обсяг курсової роботи становить 1 кредит ЄКТС. Кількість аудиторних годин планується з урахуванням досягнутої здобувачами освіти здатності навчатися самостійно і складає від 33 % до 50 % від загального обсягу навчального часу. Обсяг аудиторного навантаження складає не більше 24 аудиторних годин на тиждень, що цілком дозволяє здобувачам оптимально використовувати навчальний час для підготовки до семінарських (практичних) занять та самостійної роботи. Тижні самостійної роботи визначаються графіком освітнього процесу і плануються для здобувачів вищої освіти денної форми навчання двічі на семестр – у середині семестру та в останній тиждень перед екзаменаційною сесією. Розподіл аудиторних годин для дисциплін здійснюється кафедрами й подається до навчально-методичного відділу з метою внесення до навчального плану.

Навчальне навантаження одного навчального року становить 60 кредитів ЄКТС (1800 академічних годин). Навчальне навантаження одного навчального семестру становить 30 кредитів ЄКТС. Самостійна робота здобувачів унормована відповідно до Положення про організацію самостійної та індивідуально-консультативної роботи. Індивідуальні завдання по кожному ОК передбачено в РП та силабусах дисциплін. Під час зустрічі із здобувачами скарг щодо розподілу часу між аудиторною та самостійною роботою не було. Самостійна робота здобувачів забезпечується платформами «Moodle» та «Google Glassroom», роботу та наповненість яких було продемонстровано під час зустрічей з НПП та здобувачами. В цілому здобувачі та НПП підтвердили зручність роботи із системами.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти на цій ОП не здійснюється. ЕГ встановила, що відповідно до Положення про організацію освітнього процесу міститься тільки визначення поняття «дуальне навчання» (с.4). Окремі елементи дуальної освіти застосовуються під час консультування в Юридичній клініці.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Загалом ОП Право має чітку структуру, 180 кредитів ЄКТС спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 081 «Право», 15 з 240 кредитів ЄКТС - на забезпечення практичної підготовки, як і вимагає ЗУ «Про вищу освіту» та відповідний Стандарт вищої освіти. Зміст ОП дозволяє досягнути компетентностей та ПРН, ОК, включені до ОП, складають логічну взаємопов'язану систему, що у цілому відповідає визначеній предметній області, охоплює загальнотеоретичну національну юриспруденцію, основи міжнародних стандартів, що забезпечують права людини, історико-правові та галузеві дисципліни з охорони прав дітей та молоді. На ОП передбачена можливість для вільного формування ВК здобувачами через особисті електронні кабінети. Репрезентативним є забезпечення ЗВО реалізації здобувачами своєї індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема, шляхом обрання ними навчальних дисциплін, які є різноманітними за своїм змістом, представлені різними спеціальностями та пропонуються за списком. Практична підготовка на ОП дозволяє досягти певного рівня компетентностей, необхідного для подальшої професійної діяльності. У ЗВО діє юридична клініка «Carpe diem», яка має сучасну матеріальну базу. ЗВО активно залучає здобувачів до різного роду соціальних проєктів як національних, так і міжнародних. ОП передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

ЕГ встановлено включення до НП (2021 р.) так званої «позакредитної дисципліни» факультативну дисципліну 01 «Фізична культура та основи здоров'я людини», при цьому включення до навчальних планів так званих «позакредитних дисциплін» не передбачене Законом України «Про вищу освіту». Рекомендовано ЗВО виключити з навчального плану ФД 01 «Фізична культура та основи здоров'я людини» та реалізовувати її зміст в рамках інших форм надання освітніх послуг. ОК 20 «Юридична деонтологія та основи наукових досліджень» перейменувати в ОК 20 як «Юридична деонтологія», а основи наукових досліджень розглядати в ОК 04 «Основи академічного письма» відповідно до змісту кожної освітньої компоненти.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ОП в цілому узгоджена із якісними характеристиками критерію 2, наявні пропозиції щодо подальшого удосконалення навчального плану суттєво не впливають на позитивну оцінку, оскільки структура та зміст ОП в цілому відповідають встановленим вимогам.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Відповідно до відомостей, розміщених на офіційному сайті ЗВО, зокрема вкладки «Публічна інформація», можна віднайти інформацію про Правила прийому до ІДГУ у 2021 році (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/pravyla-pryjomu-do-izmayilskoho-derzhavnoho-humanitarnoho-universytetu-v-2021-roci.pdf>), при цьому нові Правила прийому до ІДГУ у 2022 році розміщені на вкладці «Вступ до ІДГУ» (<http://idgu.edu.ua/enrollee#document-34378>), що з однієї сторони є позитивною рисою, адже спрямовано на синхронізацію усіх потрібних для конкретної цільової аудиторії документів на одній вкладці, проте водночас і негативною практикою, адже відсутнє дублювання даного документу у Розділі який містить абсолютно усі документи подібного характеру. Щодо самих відомостей про вступну кампанію 2022 року, то відомості, щодо останньої можна віднайти на вкладці «Вступ до ІДГУ» (<http://idgu.edu.ua/enrollee>), де зокрема абітурієнт може ознайомитися із переліком усіх необхідних документів, ознайомити із наказом про вартість навчання; переліком сертифікатів ЗНО; строків прийому заяв і документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання. Також варто вказати і на наявність на даному посиланні контактної інформації (адреси розташування Приймальної комісії, номер телефону, електронної адреси ЗВО). Проте, під час проведення акредитації, члени ЕГ намагалися з'єднатися за вказаними контактними номерами телефону, що не дало позитивних результатів. Позитивною практикою в ЗВО є розміщення гугл форм для отримання консультації з питань вступу до університету, наприклад на факультеті іноземних мов ІДГУ. Також ЗВО бере на себе зобов'язання, що у разі подання документів на участь у конкурсному відборі особами з особливими освітніми потребами ІДГУ забезпечить відповідні умови для проходження ними вступних іспитів, творчих конкурсів та співбесід (с.26 Правил прийому). У ЗВО створені можливості для навчання осіб із особливими освітніми потребами, ЕГ рекомендує у розділі «Вступ до ІДГУ» створити інформаційний розділ де чітко прописати всі необхідні спеціальні умови вступу. Окремо ЕГ звертає увагу, що правила прийому на навчання за ОП не містять ніяких дискримінаційних положень.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Ознайомившись із нормативно-правовою базою, а також після проведеного інтерв'ювання фокус-груп, ЕГ констатує, що правила прийому на навчання за ОП враховують особливості самої освітньої програми. Правила прийому до ІДГУ у 2022 році розміщені на веб-сайті університету рубрика «Вступ до ІДГУ» (<http://idgu.edu.ua/enrollee#document-34378>). У розділі «Вступ до ІДГУ» (<http://idgu.edu.ua/enrollee>) надано інформацію щодо переліку усіх необхідних документів для вступу. В Правилах прийому враховано особливості конкурсного балу прийому на спеціальність 081 Право (п.7.8.). Для вступників перелік необхідних сертифікатів ЗНО розміщені на сайті (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/perelik-sertyfikativ-zno.pdf>), питання щодо вартості навчання (<http://idgu.edu.ua/enrollee#document-31408>), наявності місць в гуртожитках та правила поселення і проживання (<http://idgu.edu.ua/campus>), вартості проживання в гуртожитках (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/08/100.pdf>) тощо. Особливості ОП враховано також програмою вступного випробування з дисципліни «Правознавство» (для вступу на основі ОКР «молодший спеціаліст»; ОС «молодший бакалавр», «бакалавр», «магістр»; ОКР «спеціаліст») (<http://idgu.edu.ua/enrollee#document-34620>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Досліджуючи питання визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти ЕГ група дійшла висновку, що дані правила в ІДГУ регулюються Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність здобувачів ІДГУ, Положенням про організацію освітнього процесу в ІДГУ, Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, Положенням про участь здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу Ізмаїльського державного гуманітарного університету в міжнародних програмах культурного обміну, стажуваннях, практиках, волонтерських програмах тощо, спрямованих на формування і вдосконалення фахових компетентностей. Так, Положенням виділено окремий Розділ № 5, який передбачає порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувача вищої освіти у ЗВО-партнері. Положення є чіткими та зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу (розміщені на офіційній веб-сторінці ЗВО). Також ІДГУ має ряд підписаних угод щодо академічного обміну та проведення навчальних практик з іноземними ЗВО: Галацьким університетом «Дунеря де Жос» (Universitatea Dunarea de Jos din Galați, Румунія), Стамбульським фондом науки та культури (Istanbul Foundation for Science And Culture, Туреччина), Кахульським Державним Університетом «Богдан Петричейку Хашдеу» (Cahul State University «Bogdan Petriceicu Hasdeu», Молдова) (відповідь на запит до п.2). Також наявні договори і з вітчизняними ЗВО: Договір про співробітництво між Київським ун-том ім. Б. Грінченка та ІДГУ від 05.02.2016 р (п.1.1), Угода про співпрацю № 26 між ІДГУ та Чернівецьким націон. Університетом ім. Ю. Федьковича від 18.02.2019 р. (п.1.1), Угода про співпрацю та акад. мобільність між СДПУ ім. А. Макаренка та ІДГУ від 19.10.2021 р (п.2.2., абз.3). Інформацію про укладені договори з іноземними ЗВО, перелік необхідних документів та умови участі в т.ч. у стипендійній програмі в публічному доступі розміщує «Відділ міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури» (<http://idgu.edu.ua/education-abroad>). Інформація викладена в доступній формі, є контактний номер та адреса е-

пошти, куди можна звернутися за роз'ясненнями. Водночас під час зустрічі зі здобувачами експертами було з'ясовано, що деякі здобувачі недостатньо проінформовані щодо можливостей участі у академічній мобільності.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Нормативне регулювання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюються п.8.17 Положенням про організацію освітнього процесу та п.5.10-5.12 Положенням про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти. Згідно із змістом даних пунктів, здобувачам вищої освіти можуть бути визнані результати навчання, отримані у неформальній освіті (не більше, ніж 24 кредити ЄКТС). Не здійснюється визнання результатів навчання, набутих у неформальній освіті до початку навчання на певному освітньому рівні. У межах блоку дисциплін вільного вибору здобувачу вищої освіти можуть зараховуватися кредити, які він здобув під час проходження масових відкритих онлайн-курсів (далі – МВОК), розміщених на платформах Prometheus, Coursera, EdX та інших, з отриманням відповідного сертифіката. Пропозиції щодо МВОК, які можуть зараховуватися в якості дисципліни вільного вибору, подають кафедри на розгляд навчально-методичного відділу. Навчально-методичний відділ спільно з Центром інноваційних технологій проводять фахову експертну перевірку пропонованих МВОК та видає рецензію, в якій вказує доцільність чи недоцільність зарахування кредитів за проходження відповідних МВОК. Перелік МВОК, які можуть зараховуватися як дисципліни вільного вибору, щорічно затверджується вченою радою Університету. Здобувач вищої освіти, який пройшов МВОК і отримав відповідний сертифікат, має право звернутися до деканату з проханням зарахувати МВОК як дисципліну вільного вибору. На підставі заяви і поданого сертифікату деканат видає розпорядження про призначення комісії, яка визначає форму та строк проведення атестації для визнання результатів навчання, набутих під час проходження МВОК. Результати атестації вносяться комісією у заліково-екзаменаційну відомість, яка видається деканатом, та ІНП здобувача. На запит ЕГ (п.10) були надані документи, що підтверджують проходження здобувачами МВОК, зокрема в межах ОК «Кримінальне право України» здобувачі Решетникова М.Ю., Ніколаєва М.В., Паламарчук Д.В. пройшли онлайн-курс «Протидія торгівлі людьми в Україні», що підлягав зарахуванню, як виконання індивідуального завдання; у межах ОК «Міжнародне публічне і приватне право» Терза О.С., Замілацька А.О., Ніколаєва М.В., Паламарчук Д.В. пройшли курс «Європейський механізм захисту прав людини». Згідно наданих ЗВО підтверджуючих документів, такі курси проходилися студентами на платформі Prometheus та/або платформі EdEra. Ці сертифікати були зараховані як індивідуальні завдання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу (п.8.17.). Прикладів проходження курсів у розмірі 4 кредита ЄКТС, щоб перезарахувати дисципліну вільного вибору на ОП не надано.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Правила прийому є чіткими та зрозумілими, оприлюднені на офіційному вебсайті сайті, що має окрему інформаційну сторінку для абітурієнтів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Поліпшити функціонал сайту Приймальної комісії таким чином, щоб потенційні абітурієнти могли протягом року отримувати належну консультаційну підтримку з приводу вступної кампанії, наприклад, шляхом розміщення GoogleForm для отримання консультації з питань вступу до ЗВО. З метою популяризації ОП серед потенційних абітурієнтів активніше здійснювати профорієнтаційну роботу ЗВО з ліцеями м. Ізмаїла та інших адміністративно-територіальних одиниць (по можливості). Підвищити обізнаність здобувачів щодо можливостей їх академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила прийому на навчання за ОП Право є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень, враховують особливості самої ОП та оприлюднені на офіційному вебсайті ЗВО. Загалом ОП відповідає вимогам Критерію 3, виявлені недоліки не є суттєвими та можуть бути швидко виправлені.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Правовою основою організації освітнього процесу у ЗВО є Положення про організацію освітнього процесу та Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання. Зокрема, згідно з Положенням про організацію освітнього процесу навчання здобувачів в ЗВО здійснюється за такими формами: інституційна (очна (денна, вечірня) та заочна, дистанційна (мережева)). Щодо форм організації освітнього процесу, то освітній процес у ЗВО здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, факультативні заняття, контрольні заходи. При цьому основними видами навчальних занять є: лекція, лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація, для проведення яких під час карантину викладачами використовуються різні навчальні платформи, зокрема, Moodle, Google Classroom або Zoom. Моніторинг щодо належного проведення онлайн-занять у ЗВО здійснюється навчально-методичним відділом. Відповідно до інформації, отриманої з аналізу Відомостей про самооцінювання ОП, НПП з урахуванням сучасних методик навчання та гарантування права на академічну свободу самостійно обирають методи та засоби навчання, надаючи перевагу словесним (бесіда, дискусія), практичним (пошукові, дослідні, аналітичні, дослідні завдання з нормативними документами, розв'язання типових правових задач, аналіз конкретних ситуацій) та наочним (ілюстрування, демонстрування) їх видам, що таким чином забезпечує високу якість навчального процесу у ЗВО. Так, під час розробки робочої програми навчальної дисципліни та силабусу викладач самостійно визначає зміст, розподіл аудиторних годин на види навчальних занять, різні види самостійної роботи та перелік допоміжних матеріалів і ресурсів, які слід використовувати при проведенні навчальних занять. Підтвердження вище наведеного ЕГ отримала під час зустрічі з НПП та здобувачами. Щодо студентоцентризму, де здобувач визнається суб'єктом з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, здатний бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу, то даний принцип є пріоритетним в освітній діяльності ЗВО, виходячи зі змісту Стратегії розвитку Ізмаїльського державного гуманітарного університету на період 2021-2027 рр. та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Як було зазначено під час зустрічі зі здобувачами, вказаний принцип зокрема реалізується через: а) можливість вибору здобувачами форми навчання під час вступу та її подальшої зміни під час навчання; б) реалізацію здобувачами своєї індивідуальної освітньої траєкторії в частині вибору навчальних дисциплін; в) врахування інтересів та пропозицій здобувачів при формуванні та подальшому удосконаленні ОП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

ОП, а також навчальні плани для здобувачів денної та заочної форм навчання є у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО, де здобувачі можуть самостійно ознайомитися з метою ОП, видами оцінювання та іншими складовими її змісту. Щодо робочих програм навчальних дисциплін та силабусів, то відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу ці документи також розміщені на офіційному сайті ЗВО, а паперова їх форма зберігається на кафедрі, про що неодноразово повідомлялося НПП під час зустрічі з ними, а також начальником навчально-методичного відділу під час зустрічі з адміністративним персоналом. Щобільше, робочі програми навчальних дисциплін та силабуси додатково розміщуються викладачами й на тих онлайн-платформах, які вони використовують для проведення своїх навчальних занять (Moodle або Google Classroom), що було безпосередньо продемонстровано ЕГ на резервній зустрічі. Позитивним є те, що інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів кожен викладач надає здобувачам також на першому занятті з відповідної навчальної дисципліни. Це впливає з аналізу результатів онлайн-опитування здобувачів «Викладач очима студентів» за другий семестр 2021-2022 н.р. (на першому занятті викладачі пояснили як мету вивчення курсу, так і результати, які вони здобудуть після його засвоєння (100%), було розкрито структуру навчального курсу (100%), надано рекомендації щодо підготовки до семінарських занять (97%), також викладачі ознайомлювали з переліком рекомендованої літератури (95%) та було відмічено самими здобувачами під час зустрічі з ними. Додатково, під час проведення експертизи ОП ЕГ з'ясовано, що на офіційному сайті ЗВО, зокрема, у вкладці «Навчання» комплексно розміщено основну актуальну інформацію щодо організації освітнього процесу у ЗВО (нормативна база, розклад сесії, графік консультацій, договори про проведення практики, міжнародна співпраця та зв'язки тощо).

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ОП передбачає можливість участі здобувачів у ряді заходів, що забезпечують опанування наукового елементу, зокрема такими є діючий науковий гурток «Правова дійсність сучасної української держави» (керівник – к.ю.н. Мегіль А.С.) та проблемні групи «Адвокатські реалії – від теорії до практики» (керівник – к.ю.н. Арнаут А.Г.), «Міжнародний досвід соціальної та правової роботи в ЄС» (керівник – к.ю.н. Переверза І.М.). Окрім того, в ЗВО

функціонує та забезпечено можливість участі здобувачів у діяльності Юридичної клініки «CARPE DIEM» (каб. № 3), де здобувачі мають можливість набувати практичних умінь і навичок в галузі юриспруденції. Особливо варто зазначити, що заснування Юридичної клініки «CARPE DIEM» та її облаштування є наслідком успішної реалізації проекту, про що було зазначено під час зустрічі з НПП. Одним з якісних показників поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП є організація та проведення кафедрою права і соціальної роботи різного роду науково-практичних заходів (конференцій, круглих столів тощо), конкурсів, про що було зазначено самими здобувачами під час зустрічі з ними. Так, наприклад, у 2018 р. здобувачка Решетникова М. брала участь у I та II етапах Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт (м. Ірпінь) з роботою на тему: «Торгівля людьми як актуальна проблема сучасної української держави», а 19 квітня – 7 червня 2019 р. здобувачка взяла участь в I етапі Міжнародного стипендіального конкурсу наукових робіт з питань захисту, реалізації та охорони прав людини «Психологічний аспект домашнього насильства як перешкода у реалізації та охороні прав людини» (Словаччина). Також здобувачі щороку беруть участь у виконанні наукової теми кафедри права і соціальної роботи (тема «Правове регулювання суспільних відносин в умовах євроінтеграції України» (держреєстраційний номер – 0120U104619), науковий керівник – к.ю.н. Метіль А.С.). Таким чином, з аналізу інформації, отриманої з Відомостей про самооцінювання ОП та під час зустрічей з НПП, здобувачами, слід констатувати, що ЗВО забезпечується належне поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Формування, затвердження та внесення змін до відповідної навчально-методичної документації здійснюється НПП відповідно до Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу. Зокрема, всі робочі програми навчальних дисциплін, силабуси та методичні вказівки для підготовки до семінарських занять (самостійної роботи) оновлюються з урахуванням результатів моніторингу та перегляду ОП, які отримані від всіх стейкхолдерів, змін, зумовлених зміною форми підсумкового контролю для відповідної навчальної дисципліни або зміною кількості кредитів тощо. Відповідальність за змістовне наповнення навчально-методичної документації несе її розробник, а за її якість – завідувачі кафедр ЗВО та гарант ОП. Як було зазначено начальником навчально-методичного відділу під час зустрічі з адміністративним персоналом до початку кожного навчального року навчально-методичний відділ проводить контрольну перевірку підготовки кафедр, здійснюючи моніторинг навчально-методичного забезпечення. У процесі аналізу змісту робочих програм навчальних дисциплін та силабусів, розміщених на офіційному сайті ЗВО, виявлено, що наведений у них список рекомендованої літератури наповнений чинним законодавством України та сучасними науковими досягненнями (працями), однак серед переліку джерел немає наукових праць самих викладачів, які забезпечують відповідний ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Відповідно до Додатка 1 Стратегії інтернаціоналізації Ізмаїльського державного гуманітарного університету на 2019-2023 рр. (Положення про участь здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу Ізмаїльського державного гуманітарного університету в міжнародних програмах культурного обміну, стажуваннях, практиках, волонтерських програмах тощо, спрямованих на формування і вдосконалення фахових компетентностей) питання інтернаціоналізації діяльності ЗВО та ОП впливає із регіонального контексту, який обумовлений транскордонним розташуванням ЗВО. Відтак, ОК розраховані на європейський вимір, які надають можливість отримати міжнародний досвід в правореалізаційній та правозастосовній сферах. Прикладами та підтвердженням зазначеної вище інформації слугують ОК 10 «Міжнародне публічне і приватне право» та ОК 11 «Основи права Європейського Союзу». Ще одним підтвердженням інтернаціоналізації діяльності ЗВО є наявність підписаних міжнародних договорів, меморандумів з іноземними ЗВО, організаціями. Зокрема, за запитом на додаткові документи від 11 січня 2022 року ЗВО було надіслано ЕК для ознайомлення договори про співпрацю із Галацьким університетом «Дунеря де Жос» (Румунія), Кахульським державним університетом «Богдан Петричейку Хашдеу» (Молдова), мемурандомом зі Стамбульським фондом науки та культури (Туреччина). Окрім того, ЕГ групою під час зустрічей з НПП та здобувачами встановлено факти залучення ЗВО НПП та здобувачів до міжнародних наукових стажувань. Так у березні 2021 року НПП кафедри разом зі здобувачами взяли участь в стажуванні, яке проводили представники юридичної освіти Туреччини «Інноваційні технології в правовому освітньому просторі: міжнародний досвід та його впровадження навчання майбутніх юристів» в обсязі 6 кредитів (180 ECTS) (к.ю.н. Метіль А.С., проф. Кічук Я.В., к.ю.н. Іскров К.М., к.ю.н. Арнаут А.Г., к.ю.н. Переверза І.М., здобувач Решетникова М.Ю., який стажування було зараховано як індивідуальна робота з дисципліни «Інформаційні технології в юридичній діяльності»). У 2021 р., в Європейському університеті Відріна у Франкфурті-на-Одері, д.ю.н., Оксін В.Ю. пройшов науково-педагогічне стажування на тему «Сучасні підходи до організації навчального процесу для здобувачів юридичної освіти» в обсязі 6 кредитів (180 ECTS), також к.ю.н. Метіль А.С. пройшла стажування на тему: «Шляхи удосконалення підготовки кваліфікованих правників в Україні та ЄС» в обсязі 6 кредитів (180 ECTS). Уся діяльність, пов'язана з академічною мобільністю, та інформуванням НПП і здобувачів з цього питання координується у ЗВО відділом міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури Ізмаїльського державного гуманітарного університету та куратором академічної мобільності.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

ЗВО забезпечується належне поєднання навчання і дослідження під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей ОП, шляхом створення та функціонування у ЗВО різних наукових гуртків («Правова дійсність сучасної української держави» (керівник – к.ю.н. Метіль А.С.), «Адвокатські реалії – від теорії до практики» (керівник – к.ю.н. Арнаут А.Г.), «Міжнародний досвід соціальної та правової роботи в ЄС» (керівник – к.ю.н. Переверза І.М.), залучення здобувачів до діяльності Юридичної клініки «CARPE DIEM», організації та проведення різного роду науково-практичних заходів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

За результатами проведення зустрічей з НПП та здобувачами констатовано, що у ЗВО відсутня чітка політика щодо обов'язкового наповнення НПП навчально-методичною документацією основної платформи дистанційного навчання Moodle, яка відповідно до Положення про організацію освітнього процесу із застосуванням технологій дистанційного навчання є такою, що розміщується на сервері Центру інноваційних технологій, адмініструється його працівниками та забезпечує єдиний підхід до створення е-освітнього середовища. У зв'язку з цим ЕГ рекомендує ЗВО забезпечувати її наповнення всіма НПП незалежно від того, використовується вона для проведення онлайн-занять чи ні. НПП розроблено робочі програми та силабуси до всіх навчальних дисциплін, які знаходяться у відкритому доступі на офіційному сайті ЗВО, однак, аналізуючи їх зміст, ЕГ виявлено, що у наведеному списку рекомендованої літератури не міститься наукових праць самих викладачів, які забезпечують ОК. Тому ЕГ пропонує НПП рекомендувати свої наукові праці у списку джерел для подальшого їх вивчення здобувачами. Аналізуючи діяльність ЗВО з позиції його інтернаціоналізації, слід відмітити, що в ЗВО недостатнім є рівень залучення здобувачів до програм міжнародної академічної мобільності.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Виділені вище сильні сторони й позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за Критерієм 4 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Рівню В за Критерієм 4.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контрольних заходів та сама система оцінювання здобувачів вищої освіти передбачена Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів в умовах ЄКТС. Варто зазначити, що ЗВО передбачає поточний, проміжний та підсумковий контроль, кожен з яких має власну мету. Форми контролю, критерії оцінювання передбачаються також і робочими програмами навчальних дисциплін та силабусами. Відповідно до отриманих під час інтерв'ювання відомостей, здобувачі вищої освіти можуть ознайомитися із цією інформацією безпосередньо в робочих програмах, окрім того, інформація такого роду повідомляється кожним окремим викладачем під час проведення першого заняття. Підтвердженням такого інформування є також одноголосне голосування під час проведення опитування здобувачів (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/analiz-onlajn-anketuvannja-081-pravo.pdf>). Згідно з п. 3.6. Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів в умовах ЄКТС засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання можуть бути: екзамени (усні та письмові), комп'ютерне тестування, комплексні контрольні роботи, індивідуальні або командні проекти, аналітичні звіти, реферати, есе тощо, інші види індивідуальних та групових завдань. При цьому, слід відзначити, що робочі програми містять в пунктах, що стосуються критеріїв, бланкетний характер та відсилають до університетських положень. Так, РП ОК 7 «Теорія держави і права» у п.б.3. обмежується виключно встановленням форми підсумкового контролю у формі екзамену, а в Розділі 8 зазначаються критерії оцінювання знань студентів під час аудиторних та індивідуальних завдань; під час модульного та підсумкового контролю оцінювання здійснюється відповідно до Положення ІДГУ «Про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти в умовах ЄКТС». (<http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/11/rp-ok-7-teorija-derzhavy-i-prava-2021.pdf>). За аналогією прописані й інші РП дисциплін ОП.

У продовження питання проведення контрольних заходів, варто відмітити, що останні можуть здійснюватися у системах MOODLE та Google Classroom. Сама ж система контролю на ОП, на думку ЕГ дозволяє встановити ступінь досягнення здобувачем ПРН. При спілкуванні з Гарантом ОП, здобувачами вищої освіти та НПП було встановлено, що в ЗВО проводилося анкетування здобувачів вищої освіти щодо якості освітніх програм, освітнього процесу та якості викладання по деяким навчальним дисциплінам (анкети надано на запит ЕГ).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Основним нормативним документом, що визначає порядок атестації здобувачів вищої освіти, формування й організації роботи екзаменаційних комісій в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті є Положення про атестацію здобувачів вищої освіти та роботу екзаменаційних комісій в ІДГУ. Відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081Право формою атестації здобувачів вищої освіти є атестаційний екзамен, який передбачає оцінювання досягнення результатів навчання, визначених цим Стандартом та освітньо-професійною програмою. Відповідно до ОП Розділ 3. Форма атестації здобувачів вищої освіти – «атестація здобувачів вищої освіти здійснюється у формі атестаційного екзамену. Атестаційний екзамен з права передбачає оцінювання результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» та освітньо-професійною програмою. До структури атестаційного екзамену входить оцінювання компетентностей з таких галузей права: конституційне право; адміністративне право; цивільне право; цивільне процесуальне право; кримінальне право; кримінальне процесуальне право; трудове право». Отже, ЕГ, констатує встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей на даній ОП у формі атестаційного екзамену, що відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081Право. Питання, які виносяться згідно з ОП на атестаційний екзамен, програма атестаційного екзамену та методичні рекомендації до нього затверджуються не пізніше ніж за чотири місяці до початку роботи атестаційної комісії, що відповідно відбудеться в лютому 2022 р.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів передбачаються Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів в умовах ЄКТС. Результати навчання з ОК оцінюються за 100- бальною шкалою (від 1 до 100) з переведенням в оцінку за шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» – для семестрових екзаменів, курсових робіт (проектів) і виробничих практик; «зараховано», «не зараховано» – для заліків і навчальних практик). Шкала переведення балів подана в Додатку 1 до Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів в умовах ЄКТС. Дані документи та їхній зміст є абсолютно відкритим та складовою розділу «Публічна інформація» на офіційному сайті ЗВО. Щодо питання об'єктивності та неупередженості, то задля забезпечення даного критерію, згідно п.6.6 Положення про порядок оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів в умовах ЄКТС, якщо екзамен проходить в усній формі, він приймається щонайменше двома викладачами кафедри: екзаменатором та викладачем, який не проводив у групі академічні заняття з цієї дисципліни. У разі письмової форми проведення, під час виконання здобувачами вищої освіти письмової роботи контроль здійснює викладач з іншої кафедри, який призначається навчально-методичним відділом напередодні проведення екзамену. У разі тестової форми контролю, вона здійснюється на електронній освітній платформі Університету. Під час зустрічей, ЕГ стало відомо, що в студентів немає скарг щодо порядку проведення екзаменів, усі умови здійснення підсумкового контролю з їхньої точки зору є об'єктивними та неупередженими, а в разі виникнення будь-яких суперечностей, пов'язаних з оцінюванням, за бажанням здобувача, екзамен можна повторно перескласти. Для цього існує процедура, що передбачає написання відповідної заяви до деканату, після чого створюється Комісія, що її переглядає та приймає рішення з приводу її задоволення/відхилення, та надалі приступає до процедури повторного семестрового контролю. При цьому, відповідно до відомостей отриманих в результаті інтерв'ювання, таких випадків зафіксовано не було.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Питання нормативно-правового регулювання стандартів та процедур дотримання академічної доброчесності в університеті описані у Кодексі академічної доброчесності ІДГУ, Положенні про внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (зі змінами), а також у Положенні про систему запобігання та виявлення академічного плагіату (далі Положення). У Положенні прописано механізм попередження та протидії академічному плагіату, розкрито порядок перевірки робіт на академічний плагіат та види відповідальності за порушення академічної доброчесності. Заслуговує на увагу дворівневий ступінь захисту прав автора: аналіз звітів

перевірки експертною комісією, яка створюється на кафедрі і, у разі незгоди з рішенням комісії, автор має право на апеляцію, за наказом ректора створюється комісія для розгляду апеляції. Також, в ЗВО на постійній основі діє Комісія академічної доброчесності, відповідно до Р.4 Кодексу академічної доброчесності ІДГУ. Згідно з аналізом даних нормативних документів, ЕГ може робити висновок про їх чіткість та зрозумілість. Окрім того, під час інтерв'ювання, здобувачі та інші учасники освітнього процесу ЗВО запевнили ЕГ в тому, що усі знайомі з поняттями, процедурою та принципами академічної доброчесності, знайомі з відповідальністю, яка передбачена в результаті недотримання академічної доброчесності. Окрім того, зі змісту повідомлень здобувачів та інших учасників освітнього процесу, у закладі функціонує Комісія академічної доброчесності Університету. У ході проведення інтерв'ювання ЕГ було з'ясовано, що задля перевірки робіт на антиплагіат, ЗВО застосовує ліцензійну програму Unicheck. Для перевірки роботи через програму Unicheck не встановлено обмежень за кількістю таких перевірок. Також на запит ЕГ були надані приклади звітів щодо проходження курсових робіт на перевірку програмою Unicheck. ЕГ, дійшла висновку, що питанням академічної доброчесності в ЗВО приділяється належна увага. Більш інформативно про всі події, що відбуваються, зазначено у вкладці Академічна доброчесність в ІДГУ (<http://idgu.edu.ua/saiup>). З 2016 року ЗВО бере участь у Проєкті сприяння академічній доброчесності в Україні (Strengthening Academic Integrity in Ukraine Project – SAIUP), який реалізується Американськими Радами з міжнародної освіти спільно з Міністерством освіти та науки та за підтримки Посольства Сполучених Штатів в Україні (<http://idgu.edu.ua/7440>). З метою популяризації принципів академічної доброчесності серед студентів перших курсів проводиться «Марафон академічної доброчесності» (<http://idgu.edu.ua/34288>). Випадки порушення академічної доброчесності не встановлені. Зважаючи на вищезазначене, ЕГ констатує дієвість механізмів забезпечення академічної доброчесності.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Атестація відбувається у формі комплексного атестаційного екзамену. Форма атестації здобувачів вищої освіти відповідає вимогам Стандарту вищої освіти 081 Право перший (бакалаврський) рівень. Також за даним критерієм ЕГ вбачає проведення ряду заходів, спрямованих на інформативне розповсюдження та пропагування академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

-

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Нормативні процедури контрольних заходів, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність визначені належним чином. ОП загалом відповідає критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час акредитації ОП було встановлено, що підставами для визначення академічної та/або професійної кваліфікації НПП, які забезпечують викладання на ОП, є наявність вищої освіти, наукового ступеня, вченого звання, показників наукової, науково-методичної роботи, тематичного стажування, досвіду практичної роботи тощо. Загалом слід констатувати, що академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, залучених до реалізації ОП, в цілому забезпечує досягнення визначених відповідною ОП цілей та ПРН, за виключенням окремих моментів. Зокрема, з аналізу Таблиці 2, наведеної у Відомостях про самооцінювання ОП, робочих програмах навчальних дисциплін та/або силабусих) щодо окремих викладачів, які забезпечують реалізацію ОП (Глушук С.В., Циганюк І.Б.), ЕГ встановлено не повну відповідність їх освіти та/або публікацій за останні кілька років закріпленим за ними ОК. Так, Глушук С.В. викладає ОК 4 «Основи академічного письма», освіта (спеціальність) «Російська мова і література та методика виховної роботи», науковий ступінь – кандидат педагогічних наук, 2020 р. – курси

підвищення кваліфікації з основ академічного письма (свідоцтво ПК 02125467/000090-20 від 28.12.2020 р.), напрям наукових досліджень абсолютно не пов'язаний з юриспруденцією, хоча навчальна дисципліна містить тему «Авторське право. Правила використання об'єктів інтелектуальної власності»; Циганок І.Б. викладає ОК 26 «Основи складання процесуальних документів», освіта (спеціальність) «Українська мова та література», науковий ступінь – кандидат філологічних наук, 2019 р. – курси підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників зі спеціальності «Документознавство та інформаційна діяльність» при ПВНЗ «Європейський університет» (свідоцтво 12СПК 577825 від 01.03.2019 р.), напрям наукових досліджень абсолютно не пов'язаний з юриспруденцією, хоча навчальна дисципліна охоплює теми: «Техніка створення кримінально-процесуальних документів», «Юридична техніка процесуальних актів адміністративного судочинства», «Техніка створення цивільно-процесуальних документів», «Техніка створення господарсько-процесуальних документів», «Юридична техніка процесуальних актів конституційного судочинства».

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Правовою основою конкурсного добору викладачів у ЗВО є Положення про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників, які розміщені на сайті ЗВО та є доступними для всіх НПП. Зокрема, прийняття на роботу НПП ЗВО здійснюється на основі конкурсного відбору, який проводиться конкурсною комісією на засадах відкритості, гласності, законності, рівності прав членів конкурсної комісії, колегіальності прийняття рішень конкурсною комісією, незалежності, об'єктивності та обґрунтованості рішень конкурсної комісії, неупередженого ставлення до кандидатів на зайняття вакантних посад НПП. Конкурсна комісія утворюється наказом ректора ЗВО та діє на підставі Положення про конкурсну комісію. Конкурс на заміщення посади НПП в порядку конкурсного відбору оголошує ректор, про що видається відповідний наказ. Оголошення про проведення конкурсу публікуються на офіційному вебсайті ЗВО, а в разі конкурсного відбору на посаду завідувача кафедри - також у друкованих ЗМІ та містять інформацію про терміни їх проведення, посади, за якими оголошується конкурс, перелік документів, які подаються претендентом, контакти та адресу подання документів. Конкурс на заміщення посади НПП в порядку конкурсного відбору оголошується не пізніше, ніж за три місяці до закінчення терміну дії трудового договору (контракту) з відповідним НПП ЗВО. На зустрічі з допоміжними (сервісними) структурними підрозділами встановлено, що строк дії контракту складає 1, 3 або 5 років і залежить від того, чи укладається такий контракт з НПП вперше, чи ні, від його морально-етичних якостей та професіоналізму. При цьому, при визначенні рівня професіоналізму НПП береться до уваги відповідна кваліфікація; науковий ступінь, вчене звання; досвід науково-педагогічної діяльності; наукові публікації, що відповідають профілю освітньої компоненти. Однак, безпосередньо на зустрічі з НПП констатовано, що є випадки, коли з окремими НПП укладаються контракти на «неповний» строк (наприклад на 2 роки - при максимальному 5 р.), що обумовлено на їх думку нестабільністю набору здобувачів на кожен наступний навчальний рік, в результаті чого рекомендується не прив'язуватися до «майбутнього» обсягу зарахованих здобувачів, а виходити від характеристики академічної та професійної активності НПП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, основними формами залучення роботодавців до освітнього процесу є: співпраця з роботодавцями через Раду стейкхолдерів, проходження у них здобувачами практики, участь в обговоренні ОП (висловлення пропозицій до змісту ОП), рецензування ОП, організація тренінгів/семінарів для здобувачів і НПП, залучення до відкриття Юридичної клініки, проведення різного роду заходів, акцій тощо. Так, ЗВО укладено договори про співпрацю з Ізмаїльським місцевим центром з надання безоплатної вторинної правової допомоги, Ізмаїльською місцевою прокуратурою, адвокатами міста Ізмаїл (Арнаут А.Г., Янковський О.В., Іскров К.М., Чемоширянова Л.В., Сороколет С.І., Златі Д.С.), Комунальною установою «Центр надання соціальних послуг» Болградської міської ради, Ізмаїльським відділом державної виконавчої служби в Ізмаїльському районі Одеської області південного міжрегіонального управління міністерства юстиції, де здобувачі у них проходять навчальну та/або виробничу практику. Крім того, роботодавці через контакти, наведені на сайті ЗВО неодноразово брали участь в громадському обговоренні ОП «Право», що зафіксовано у протоколах засідань кафедри, висловлені пропозиції яких враховані з метою удосконалення змісту ОП. А саме: у 2018 р. адвокат Арнаут А.Г. вніс зміни щодо формування мети ОП; у 2019 р. директор Ізмаїльського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги Славицька З.І. запропонувала вилучити з ОП ОК «Основи римського права» та «Латинська мова»; у 2021 р. начальник головного оперативно-розшукового відділу 17 прикордонного загону ім. полковника Олександра Жуковського Тищенко В.М. запропонував змінити дисципліну «Документальне супроводження юридичної діяльності» на дисципліну «Основи складання процесуальних документів». Відбувається також залучення Ізмаїльського місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги до відкриття Юридичної клініки «Carpe diem» як партнера, проведення семінарів/тренінгів (щодо протидії булінгу, корупції, вдосконалення земельного законодавства) та інших заходів, акцій (до Дня Конституції України, «Ярмарок вакансій»), Головного оперативно-розшукового відділу 17 прикордонного загону ім. полковника Олександра Жуковського - до проведення онлайн-лекцій до Дня прикордонника України. На підставі аналізу договорів про співпрацю з роботодавцями, а також під час безпосередньої зустрічі з НПП, зі здобувачами та з роботодавцями підтверджено, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу є реальним, систематичним і спрямоване виключно на удосконалення змісту ОП та набуття здобувачами відповідних знань, умінь і навичок з метою становлення їх в майбутньому висококваліфікованими фахівцями в галузі права.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять практиків у галузі права. Зокрема, під час зустрічей зі здобувачами та роботодавцями з'ясовано, що до проведення аудиторних занять залучалися працівники адвокатури, зокрема, впродовж 2019 року навчальну дисципліну «Цивільне право України» викладав адвокат к.ю.н. Іскров К.М. (одночасно сумісник ЗВО), а «Екологічне право» - адвокат к.ю.н. Арнаут А.Г. (одночасно сумісник ЗВО), що є досить позитивним, оскільки зайняття адвокатською практикою та одночасне викладання відповідних навчальних дисциплін сприяє посиленню практичної складової ОП і таким чином дозволяє формувати у здобувачів відповідні вміння та навички. Крім того, до проведення аудиторних занять залучалися також «зовнішні» практики, а саме: Ізмаїльський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги залучався до проведення семінарів/тренінгів з тематики протидії булінгу, протидії корупції, реформування земельного законодавства з метою його удосконалення; Головний оперативно-розшуковий відділ 17 прикордонного загону ім. полковника Олександра Жуковського - до проведення онлайн-лекцій, присвячених професійному святу «День прикордонника України».

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

З метою забезпечення професійного розвитку викладачів ОП кафедрою ЗВО розроблено перспективний план підвищення кваліфікації НПП кафедри на 5 років, що є обов'язковим у їх професійній діяльності. Так, деякі викладачі кафедри в обсязі 6 кредитів, 180 годин пройшли міжнародні стажування: «Інноваційні технології в правовому освітньому просторі: міжнародний досвід та його впровадження навчання майбутніх юристів» (Туреччина) - Іскров К.М. (сертифікат № 17/2703202), Маніта В.О. (сертифікат № 22/2703202), Метіль А.С. (сертифікат № 16/27032021), Переверза І.М. (сертифікат № 19/27.03.2021); «Шляхи удосконалення підготовки кваліфікованих правників в Україні та ЄС» - Метіль А.С. (сертифікат № LSI-81925-VIA dated 19/03/2021) та «Сучасні підходи до організації навчального процесу для здобувачів юридичної освіти» (Франкфурт-на-Одері) - Оксін В.Ю. (№ LSI-25108-VIA dated 08/09/2021). Відповідно до Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти підвищення кваліфікації НПП забезпечується також їх участю у семінарах, тренінгах, вебінарах, круглих столах тощо. Зокрема, під час зустрічі з НПП констатовано, що викладачі кафедри брали участь у науково-практичних заходах, в т. ч. й міжнародних науково-практичних конференціях (Civil and Criminal law relationship. «Intellectualarchive» (Canada); Visegrad journal on human rights (Республіка Словаччина); Journal of Danubian Studies and Research (м. Галац, Румунія); Problems and perspectives of modern science and practice SH SCW «NEW ROUTE» Graz, (Austria); Actual aspects of development in the context of globalization. (Florence, Italy); Perspectives of science and education. SLOVOWORD (New York, USA), результатом яких є публікації тез доповідей та виступи на них. Активною є й публікаційна діяльність викладачів, які забезпечують ОП, зокрема, в сучасних фахових та наукометричних виданнях, у співавторстві колективних монографій міжнародного рівня (Research, challenges and development prospects in the area of social sciences. Collective monograph. Riga: Izdevniecība «Baltija Publishing»; Innovations in humanities: restarting. Wydawnictwo Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach; Methodology and science foundation of modern jurisprudence: collective monograph – International Science Group. Boston: Primedia eLaunch), що в кінцевому результаті позитивно впливає на рейтинг кафедри в цілому. Під час зустрічей з НПП та роботодавцями отримано інформацію про те, що Ізмаїльський місцевий центр з надання безоплатної вторинної правової допомоги неодноразово для здобувачів та викладачів, які забезпечують ОП, проводив заходи з питань нововведень у чинне законодавство України (<http://idgu.edu.ua/31821>; <http://idgu.edu.ua/27350>; <http://idgu.edu.ua/18831>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Стимулювання розвитку викладацької майстерності у ЗВО регламентується Статутом Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Колективним договором, Положенням про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників та Положенням про визначення рейтингу кафедр Ізмаїльського державного гуманітарного університету. Зокрема, з аналізу зазначених вище документів випливає, що з метою зацікавлення постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, сприяння розвитку здібностей здобувачів у ЗВО використовуються моральне та/або матеріальне заохочення кращих науково-педагогічних працівників, яке здійснюється на основі аналізу результатів рейтингової оцінки професійної діяльності кожного викладача (рівня його професійної компетентності та ефективності роботи на займаній посаді). Під час зустрічей з адміністрацією ЗВО та НПП встановлено, що особлива увага приділяється моральним заохоченням НПП. Так, за останні роки нагороди отримали практично всі викладачі, що забезпечують ОП «Право» - Грамоти від ректора ІДГУ, Грамота міського голови м. Ізмаїла, Подяка Міністерства освіти і науки України, Нагрудний знак «Відмінник освіти України», Орден «За розбудову України», Орден «Гордість нації», Почесна грамота Міністерства освіти і науки України, Відзнака Ради ректорів ЗВО Півдня Одещини, Почесна грамота Верховної Ради, Відзнака Почесного консула Республіки Албанія, Подяка Генерального консула Румунії в Одесі тощо. Позитивною практикою є також матеріальне їх заохочення, зокрема, за видання монографій і підручників, опублікування статей у періодичних виданнях Scopus та Web of Science (у розмірі 50% вартості публікації). Варто відзначити також й той момент, що ЗВО щорічно проводиться рейтинг кафедр відповідно до Положення про визначення рейтингу кафедр

Ізмаїльського державного гуманітарного університету, який є основою для стимулювання діяльності відповідних кафедр в цілому шляхом заохочення або зміцнення їх матеріально-технічної бази кафедри коштом ЗВО. На додаток, рейтинговий бал кафедри використовується під час розрахунку чисельності штатних посад науково-педагогічних працівників кафедри на наступний навчальний рік. Так, під час зустрічі з НПП констатовано, що за результатами рейтингування у 2020-2021 н.р. кафедра права і соціальної роботи посіла третє місце, що дозволило зберегти весь штатний її склад на 2021-2022 н.р.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Співпраця ЗВО з роботодавцями, які мають відповідний досвід у галузі права, здійснюється у різних формах (через Раду стейкхолдерів, проходження у них здобувачами практики, участь в обговоренні ОП (висловлення пропозицій до змісту ОП), рецензування ОП, організація тренінгів/семінарів для здобувачів і НПП, залучення до відкриття Юридичної клініки, проведення різного роду заходів, акцій тощо) та спрямована на удосконалення та/або реалізацію положень ОП. У ЗВО спостерігається активна участь НПП у науково-практичних заходах, в т. ч. й міжнародних науково-практичних конференціях; проходження міжнародних наукових стажувань; публікаціях своїх наукових праць в сучасних фахових та наукометричних виданнях; співавторстві колективних монографій міжнародного рівня; різноманітних семінарах/тренінгах, проведених роботодавцями. ЗВО належним чином дбає про стимулювання розвитку викладацької майстерності своїх НПП шляхом морального (вручення Грамот, Подяк, Відзнак, Нагрудних знаків, Орденів) та/або матеріального їх заохочення (зокрема, за видання монографій і підручників, опублікування статей у періодичних виданнях Scopus та Web of Science).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

Під час проведення експертизи ОП ЕГ встановлено, що не всі викладачі (Глушук С.В., Циганюк І.Б.) належним чином відповідають тим ОК, які вони викладають. Тому для забезпечення якісного викладання ОК 4 «Основи академічного письма», ОК 26 «Основи складання процесуальних документів» ЕГ рекомендує дотримуватися вимог п. 37 «Відповідність освітньої та/або професійної кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників освітньому компоненту» Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187». В Положенні про обрання та прийняття на роботу науково-педагогічних працівників Ізмаїльського державного гуманітарного університету, зокрема п. 3.1 та п. 4.5 нічого не зазначається про вимоги до академічної та професійної кваліфікації НПП у зв'язку з чим ЕГ пропонує конкретизувати ці вимоги у зазначеному вище Положенні, що таким чином значно забезпечить прозорість конкурсного добору НПП та належну реалізацію ОП надалі. У процесі проведення акредитації ОП ЕГ встановлено, що при розподілі ОК між викладачами, які забезпечують ОП, але є штатними працівниками інших кафедр ЗВО, думка гаранта ОП з цього приводу не враховується. Тому ЕГ рекомендує залучати гаранта ОП до цього процесу. Під час зустрічей з НПП та здобувачами з'ясовано, що до проведення аудиторних занять залучаються провідні фахівці в галузі права, але, як правило, це роботодавці, які водночас є сумісниками ЗВО, тому ЕГ пропонує розширити співпрацю із «зовнішніми» роботодавцями та забезпечувати активніше залучення їх до аудиторних занять, а також практикувати залучення до проведення аудиторних занять представників міжнародних ЗВО чи інших установ, організацій, діяльність яких здійснюється у галузі права.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Виділені вище сильні сторони й позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за Критерієм 6 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Рівню В за Критерієм 6.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Усі навчальні заняття проводяться в Головному корпусі (Корпус 1) у приміщеннях, які є придатними для задоволення потреб здобувачів. Лекційні аудиторії (ауд. № № 110, 112, 113) обладнані мультимедійними технічними засобами та використовуються у навчальному процесі всіма викладачами. У ЗВО є спеціалізований кабінет права (ауд. № 406 б) зі стендами, ноутбуком, мультимедійним проектором та дошкою, що дозволяє викладачам проводити тут навчальні заняття з використанням інтерактивної складової. Позитивним є наявність у ЗВО Юридичної клініки «CARPE DIEM» (каб. № 3), де здобувачі мають можливість набувати практичних умінь і навичок, Центру інноваційних технологій, призначеного для організації та проведення різних зустрічей та СОУП (Самоорганізуючого учбового простору), який пристосований для індивідуальної чи групової роботи здобувачів. Репрезентативною є бібліотека ЗВО (Корпуси 1 і 2), у структуру якої входять два абонементи, читальний зал, відділи бібліографії та обробки. Фонд бібліотеки налічує понад 325000 прим., має е-репозитарій викладачів ЗВО, однак у вкладці «Електронні ресурси» (категорія «Е-полиця») немає підкатегорії «Юридичні науки». Під час зустрічей зі здобувачами перевірено, що вони мають вільний доступ до е-бібліотеки з дому. Крім того, встановлено, що співпрацювати з бібліотекою вони можуть також через е-пошту. Під час огляду матеріально-технічних ресурсів ЕГ було оглянуто: медичний пункт, студентське кафе-їдальню та гуртожитки, які мають зручне місцезнаходження (поруч з Головним корпусом ЗВО та вокзалом). Зокрема, умови проживання у гуртожитках є належними (кухня, пральня, душові, тощо). Тут мають право проживати здобувачі як денної, так і заочної форм навчання. Все матеріально-технічне забезпечення ЗВО оснащено вільним мережевим доступом Wi-Fi. Під час зустрічі з адміністрацією ЗВО з'ясовано, що оновлення матеріального забезпечення здійснюється в міру необхідності або можливості (при надходженні грантових коштів). Щодо навчально-методичного забезпечення, то до всіх навчальних дисциплін розроблено робочі програми та силабуси, які розміщені на офіційному сайті ЗВО і тих платформах, які використовуються викладачами для проведення онлайн-занять (Moodle або Google Classroom), та містять списки рекомендованої літератури, наповнені чинним законодавством України й сучасними науковими досягненнями (працями). Однак серед переліку джерел немає наукових праць самих викладачів, які забезпечують відповідний ОК. Під час карантину проведення навчальних занять здійснюється викладачами з використання онлайн-платформи Moodle, Google Classroom або Zoom, що свідчить про відсутність у ЗВО чіткої політики щодо обов'язкового наповнення НПП платформи дистанційного навчання Moodle необхідною навчально-методичною документацією. Це підтверджено й при демонстрації стану наповненості сайту дистанційного навчання ЗВО на резервній зустрічі. Перевірка наукових робіт здобувачів на унікальність, здійснюється безоплатно за допомогою сертифікованої програми «Unicheck».

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Доступ здобувачів та викладачів ЗВО до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП є безоплатним та безперешкодним. Зокрема, під час зустрічей зі здобувачами встановлено, що вони мають право на безоплатне користування фондом бібліотеки ЗВО як безпосередньо в самій бібліотеці, так і через електронний доступ до неї, інформаційним та спортивним фондом ЗВО (футбольним, волейбольним, баскетбольним полем, тенісним кортом), можливість набуття практичних навичок в Юридичній клініці «CARPE DIEM» (каб. № 3). Загальнодоступним для користування як викладачами, так і здобувачами ЗВО є Центр інноваційних технологій, який складається з двох зал (великої та малої), повністю оснащений мультимедійною технікою і призначений для організації та проведення різного роду заходів (зустрічей). При потребі здобувачі як денної, так і заочної форм навчання можуть без будь-яких обмежень отримати кімнату в гуртожитку, де є доступні та необхідні умови для проживання (ліжка, тумба, стіл, шафа, санвузол, плитка, сушка для одягу, пральна машина тощо). Здобувачам надається право користування власними електроприладами (комп'ютер, електричний чайник, холодильник тощо) з дотриманням всіх необхідних правил техніки безпеки. У кожному гуртожитку є комфортні вестибюлі, кімнати для самопідготовки та місця для відпочинку. На території ЗВО та гуртожитків наявні зони вільного доступу до мережі Wi-Fi. Є доступ до соціальної інфраструктури – в межах ЗВО є Медичний пункт, в якому як здобувачі, так і НПП можуть отримати першу необхідну медичну допомогу. Під час зустрічей з НПП та здобувачами отримано від них позитивні відгуки про базу відпочинку «Івушка», яка є загальнодоступною для всіх, а також в якості заохочення для здобувачів та викладачів, які мають вагомі досягнення в своїй навчальній/науковій діяльності (наприклад, переможці олімпіад, конкурсів, високі результати наукової діяльності викладача тощо), ЗВО організовує на ній безоплатний відпочинок. Крім того, здобувачі та НПП мають право на безоплатну перевірку своїх наукових робіт на унікальність за допомогою сертифікованої програми «Unicheck». Таким чином, за інформацією, отриманою під час проведення експертизи, слід констатувати, що освітнє середовище, яке сформоване та функціонує у ЗВО, повною мірою задовольняє інтереси та потреби здобувачів через надані їм можливості (умови) належним чином реалізовувати свої права та здійснювати покладені на них обов'язки учасників освітнього процесу.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Безпечність освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів у ЗВО забезпечується Колективним договором, Положенням про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти, а також Інструкцією з охорони праці та БЖД № 1а (Вступний інструктаж для здобувачів освіти ІДГУ), Інструкцією з охорони праці № 16 при роботі на персональному комп'ютері, Інструкцією з охорони праці № 21 (Правила поведіння студентів під час канікул), Інструкцією з охорони праці № 22 для мешканців гуртожитку та

Інструкцією з охорони праці № 25 для студентів, які проходять навчальну та виробничу практику, що були додатково надані ЕГ для ознайомлення за запитом на додаткові документи від 11 січня 2022 року. У ЗВО є відповідальні особи з охорони праці та протипожежної безпеки. Під час зустрічей зі здобувачами встановлено, що на початку навчального року академічний куратор проводить їм інструктажі з охорони праці та техніки безпеки. Із запровадженням карантинних обмежень, академічним куратором у кожній групі було проведено інструктажі з протиепідемічних заходів. Періодично відповідальною особою з охорони праці та протипожежної безпеки проводяться «Тижні безпеки праці» зі здобувачами. У ЗВО діє медичний пункт. З метою протидії COVID-19 при вході у ЗВО та гуртожитки проводиться температурний скрінінг, розміщено інформативне попередження про заборону входу без маски, а також всюди є дезінфікуючі засоби. Слід відзначити належне функціонування у ЗВО та гуртожитках протипожежної системи (плани евакуації, вогнегасники, гідранти, протипожежні кнопки). ЗВО дбає не лише про безпеку життя та фізичне здоров'я здобувачів, але й про їх морально-психологічний стан. Зокрема, консультативні заходи та моніторинг морально-психологічних станів викладачів і здобувачів здійснюються Соціально-психологічною службою Ізмаїльського державного гуманітарного університету, яка також організовує здобувачам різноманітні тренінги, «Тижні психічного здоров'я». Позитивною практикою є наявність у ЗВО медичного пункту, оснащеного всіма необхідними засобами, достатніми для надання першої медичної допомоги, а також ізоляційним кабінетом. Щороку перевіряється безпека приміщень та споруд ЗВО. З метою забезпечення безпеки освітнього середовища для життя та здоров'я здобувачів у ЗВО функціонують телефон довіри (на сайті ЗВО), електронна (на сайті ЗВО та в холі на інформаційній дошці у гуртожитках) та паперова скриньки довіри, електронна форма для звернення (на сайті ЗВО), якими можуть скористатися учасники освітнього процесу у разі наявності для цього підстав. Однак як виявлено під час огляду матеріально-технічних ресурсів, у ЗВО є електронна та паперова скринька довіри, а в гуртожитках – лише електронна, що певною мірою обмежує право на звернення тих учасників освітнього процесу, які не мають можливості чи з певних причин не хочуть надсилати електронні звернення.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів за ОП. Зокрема, освітня підтримка здобувачів базується на студентоцентрованому підході навчання, що підтверджено на зустрічі зі здобувачами, і забезпечується куратором академічної мобільності, в обов'язки якого, відповідно до Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти, входить: здійснювати постійний супровід академічної мобільності здобувачів; надавати методичну консультацію здобувачам вищої освіти щодо процедури електронного їх запису на дисципліни вільного вибору; щорічно заповнювати спільно з деканом факультету вибіркочку складову ІНП на основі результатів електронного запису; здійснювати облік і контроль виконання ІНП здобувачами вищої освіти; постійно інформувати про можливості програм міжнародної академічної мобільності та сприяти участі здобувачів у таких програмах. Також освітню підтримку надають викладачі кафедрі відповідно до графіку проведення консультацій. Організаційна та інформаційна підтримка здобувачів забезпечується розміщенням на офіційному сайті ЗВО всієї необхідної інформації, яка стосується освітнього процесу: нормативно-правова база освітнього процесу, тексти ОП, навчальні плани та навчально-методичне забезпечення дисциплін. Інформація про всі заходи, які відбуваються в ЗВО, є на офіційному сайті ЗВО та в соціальних мережах (Facebook, Twitter, Youtube). Консультативну підтримку щодо змісту ОП надає гарант. Консультування здобувачів щодо програм академічної мобільності, грантової діяльності координується відділом міжнародного співробітництва та розвитку інфраструктури Ізмаїльського державного гуманітарного університету та куратором академічної мобільності. Необхідні консультації здобувачі можуть отримувати також психолога (у ЗВО функціонує Соціально-психологічна служба Ізмаїльського державного гуманітарного університету). Освітня, інформаційна, організаційна та консультативна підтримки надаються також деканатом та навчально-методичним відділом. Соціальну підтримку здобувачам надають академічний куратор, соціальний відділ Студентської ради факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності. Репрезентативним є те, що у ЗВО передбачено надання соціальної допомоги тим здобувачам, які не мають можливості здійснити повну оплату вартості проживання в гуртожитку. Однак під час зустрічі з представниками студентського самоврядування вони не змогли чітко пояснити порядок надання такої допомоги. Під час зустрічей зі здобувачами та представниками студентського самоврядування ними не було висловлено жодних зауважень щодо забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, а, навпаки, було відзначено, що поведінка та висловлювання відповідних осіб, уповноважених надавати ту чи іншу підтримку, є професійними і недискримінаційними.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Правовою основою забезпечення інклюзивної освітньої політики у ЗВО є: Стратегія розвитку Ізмаїльського державного гуманітарного університету на 2021-2027 рр., Правила прийому до Ізмаїльського державного гуманітарного університету у 2021 році, Положення про організацію освітнього процесу. Зокрема, відповідно до положень зазначених вище документів одним із принципів діяльності ЗВО є інклюзивність. На основі цього принципу стратегічною ціллю розвитку ЗВО є «забезпечення високою якістю освітнього процесу і доступністю вищої освіти для різних верств населення в рамках корпоративної політики, академічної доброчесності та соціальної відповідальності», для досягнення якої ЗВО ставить перед собою низку основних завдань, зокрема «забезпечити доступність та інклюзивність вищої освіти в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті». У зв'язку з цим у ЗВО модернізовано матеріально-технічну базу в частині забезпечення сприятливого інклюзивного освітнього середовища для осіб з особливими потребами, а саме: встановлено пандуси, оснащено спеціальні аудиторії, які

розташовані на першому поверсі та можуть використовуватися для проведення навчальних занять при потребі, спеціалізовані кімнати особистої гігієни, усунуто пороги, забезпечено необхідної ширини коридори, проходи між партами в аудиторіях, сидіння в актовому залі, створено можливість для вільного розміщення візків за першими рядами парт. Необхідною умовою адаптації осіб з особливими освітніми потребами є ознайомлення з особливостями організації навчального процесу у ЗВО, зокрема, формами проведення занять і контролю, принципами оцінювання. Для забезпечення інклюзії ЗВО використовує елементи дистанційного навчання, а саме платформи Moodle або Google Classroom. Під час зустрічей з адміністрацією та НПП ЗВО встановлено, що протягом реалізації ОП здобувачів, які мають особливі потреби, не було.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Порядок вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) у ЗВО здійснюється відповідно до Статуту Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Положення щодо врегулювання конфліктних ситуацій, Положення про запобігання та протидії булінгу (цькуванню), дискримінації, сексуальним домаганням та іншим проявам неетичної поведінки в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті. Не менш важливими у протидії конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо) у ЗВО є Кодекс академічної доброчесності Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Антикорупційна програма Ізмаїльського державного гуманітарного університету на 2021-2023 роки, які розміщені на сайті ЗВО та є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Постійно діючим органом ЗВО для вирішення питань щодо врегулювання конфліктних ситуацій є Комісія з врегулювання конфліктних ситуацій, правовий статус якої визначається Положенням щодо врегулювання конфліктних ситуацій. Спеціально уповноваженим органом для вирішення питань, пов'язаних з булінгом (цькуванням), дискримінацією, сексуальними домаганнями та іншими проявами неетичної поведінки у ЗВО є Комісія з розгляду випадків булінгу (цькування), яка діє на підставі Положення про запобігання та протидії булінгу (цькуванню), дискримінації, сексуальним домаганням та іншим проявам неетичної поведінки в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті. Випадки про порушення учасниками освітнього процесу принципів етичної поведінки розглядаються Комісією академічної доброчесності, правовий статус якої регламентується Кодексом академічної доброчесності Ізмаїльського державного гуманітарного університету, 50% від загального складу якої є здобувачі вищої освіти. Важливими органом у вирішенні конфлікту інтересів серед учасників освітнього процесу є також Соціально-психологічна служба Ізмаїльського державного гуманітарного університету. У здобувачів є можливість скористатися у разі необхідності телефоном довіри, скриньками довіри чи електронною формою для анонімного звернення щодо вирішення будь-яких конфліктних ситуацій. Під час зустрічей зі здобувачами встановлено, що їм відомо про те, що на сайті ЗВО є Положення, якими регламентується порядок вирішення конфліктних ситуацій, однак вони до кінця не знають процедури вирішення конфліктних ситуацій (наприклад, порядку оскарження результатів оцінювання), мотивуючи це тим, що випадків звернень з приводу конфліктних ситуацій та їх розв'язання не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

У ЗВО функціонують і активно використовуються спеціально обладнані мультимедійними технічними засобами і пристроями лекційні аудиторії, спеціалізований кабінет права, Юридична клініка «CARPE DIEM», Центр інноваційних технологій, які дозволяють ефективно застосовувати інтерактивні методи викладання, а також повністю забезпечують реалізацію визначених цілей ОП та істотно сприяють досягненню очікуваних ПРН. Здобувачі ЗВО задоволені тим освітнім середовищем, яке створене для них ЗВО, а також наданого їм безоплатного та безперешкодного доступу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Позитивним є функціонування у ЗВО Соціально-психологічної служби, що забезпечує кваліфіковану психологічну допомогу всім учасникам освітнього процесу; Медичного пункту, який надає всім учасникам освітнього процесу першу медичну допомогу та Студентської ради факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності, метою діяльності якої є розв'язання соціальних проблем та поліпшення становища студентської молоді, надання комплексу соціальних послуг студентам, створення сприятливих умов для їхньої самореалізації та самовдосконалення.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

У ЗВО немає конкретного Плану щодо оновлення матеріального забезпечення, що, на думку ЕГ, не є зовсім прийнятним, оскільки його відсутність не гарантує підтримання у належному стані всієї матеріально-технічної бази, яка є важливою для забезпечення набуття здобувачами знань та формування у них відповідних вмінь і навичок. Бібліотека ЗВО забезпечує зручність користування здобувачами її фондами та оснащена е-репозитарієм, що є особливо актуальним в умовах дистанційного формату навчання. Однак у вкладці «Електронні ресурси» (категорія

«Е-полиця») ЕГ виявлено відсутність систематизованої підкатегорії «Юридичні науки», що рекомендується створити, щоб спростити електронний пошук необхідної для здобувачів юридичної літератури. Під час огляду матеріально-технічних ресурсів, виявлено, що у ЗВО є електронна та паперова скринька довіри, а в гуртожитках – лише електронна. У зв'язку з цим ЕГ пропонується розмістити в доступному та видному місці в гуртожитках також паперову (чи металічну) скриньку довіри, щоб не допускати обмеження права на звернення тих учасників освітнього процесу, які не мають можливості чи з певних причин не хочуть скористатися електронним зверненням. Репрезентативним є те, що у ЗВО передбачено надання соціальної допомоги тим здобувачам, які не мають можливості здійснити повну оплату вартості проживання в гуртожитку. Однак під час зустрічі з представниками студентського самоврядування вони не змогли чітко пояснити порядок надання такої допомоги. Тому ЕГ рекомендується належним чином проінформувати їх з цього приводу, щоб забезпечити можливість надання ними в майбутньому іншим здобувачам відповідної допомоги у цій сфері. Під час зустрічі зі здобувачами останні продемонстрували недостатню обізнаність про процедуру (порядок) врегулювання конфліктних ситуацій (наприклад, порядку оскарження результатів оцінювання), у зв'язку з цим ЕГ пропонує підвищити рівень їх обізнаності у цій сфері.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Виділені вище сильні сторони й позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за Критерієм 7 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП у ЗВО регулюються Положенням про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу (Р. 2 Структура, зміст, порядок розгляду і затвердження освітніх програм), Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в ІДГУ, які оприлюднені на сайті ЗВО в розділі «Публічна інформація» (<http://idgu.edu.ua/public-information>). У документах визначено принципи розроблення, вдосконалення та моніторинг ОП, структуру та обов'язкове методичне забезпечення ОП. Відповідно до п. 2.30 Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу основною метою моніторингу та перегляду освітніх програм є підтвердження їх актуальності з урахуванням світових тенденцій розвитку відповідної галузі знань та затребуваності на ринку праці, підвищення ефективності організації освітнього процесу та задоволення потреб здобувачів вищої освіти. У п. 2.33. Положення встановлено підстави перегляду ОП, зокрема, зазначено, що перегляд ОП здійснюється з врахуванням як зворотного зв'язку з НПП, здобувачами вищої освіти, випускниками і роботодавцями, так і з прогнозуванням розвитку галузі та потреб суспільства. Перегляд освітніх програм здійснюється, наприклад, у разі введення в дію стандарту вищої освіти (професійного стандарту) або його зміни. При дослідженні Положення про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, а саме Розділу 2 «Структура, зміст, порядок розгляду і затвердження освітніх програм», ЕГ констатовано відсутність нормативної регламентації порядку отримання зауважень та пропозицій до проєкту ОП. Тому пропонується ЗВО нормативно задекларувати цей порядок. Загалом на ОП дотримуються визначених процедур. Так, після затвердження Стандарту для цієї спеціальності 12.12.2018 р. ОП була приведена у відповідність до його вимог (затверджена на засіданні кафедри від 01.02.2019 р., протокол № 9) і погоджена Вченою радою ЗВО від 30.05.2019 р., протокол № 9 і далі щорічно переглядалася в 2020 р., та 2021 р.. Під час зустрічей з Гарантом ОП, НПП, здобувачами, студентським самоврядуванням, роботодавцями ЕГ запевнили, що володіють знаннями про процедурні механізми оновлення ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Експертною групою, встановлено, що здобувачі вищої освіти безпосередньо залучаються до перегляду освітньої програми та їх думка береться до уваги. Зокрема, підтверджено інформацію про те, що ЗВО проводить такі періодичні опитування: «Анкета першокурсника», «Викладач очима студентів» для визначення рівня відповідності викладання в ІДГУ сучасним потребам студентства, вироблення рекомендацій щодо підвищення якості викладання, налагодження зворотного зв'язку зі студентською аудиторією (результати опитування: <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/10/analiz-onlajn-anketuvannja-081-pravo.pdf>), «Анкета випускника» (<http://idgu.edu.ua/quality->

of-education#block-18938), які проводяться онлайн за допомогою GoogleForms. Також Гарантом ОП було запроваджено онлайн-опитування (<http://pravsoc.idgu.edu.ua/tests>), у якому здобувачі мали змогу оцінити якість ОП, якість викладання на цій ОП і запропонувати внесення до неї змін (результати опитування). Також студентство бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП через розширенні засідання кафедр. Підтвердженням залучення здобувачів є врахування пропозиції здобувачки Решетникової М. щодо зменшення кількості кредитів у ОК: «Логіка», «Риторика», «Документальне супроводження юридичної діяльності». На фокус-групах здобувачі денної і заочної форм навчання вказували, що загалом вони задоволені навчанням на цій ОП. Водночас новий склад студентського самоврядування не вносив пропозицій для вдосконалення ОП, що акредитується, оскільки розпочав свою роботу з вересня 2021 року, але з такою можливістю ознайомлені.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час спілкування на фокус-групі з роботодавцями було підтверджено, що роботодавці безпосередньо залучалися до процесу періодичного перегляду освітньої програми через тісний взаємозв'язок при проведенні спільних заходів. Прикладом залучення роботодавців є рецензії що надавалися на ОП різних років (<http://idgu.edu.ua/opp-fuaid#block-24242>), участь у розширеному засіданні кафедри (протокол від 23.05.2018 р. наданий на запит п. 7 ЕГ, протокол від 01.02.2019 № 9), участь у Раді якості вищої освіти ФУФСН (протокол від 18.03.2021 наданий на запит п.7). В ЗВО запроваджено Раду стейкхолдерів відповідно до Положення про раду стейкхолдерів. Всі пропозиції стейкхолдерів розміщені в порівняльній таблиці громадського обговорення до проєктів ОП (http://idgu.edu.ua/public_discussion#fuaid_bak). Під час зустрічі з роботодавцями було встановлено, що співпраця в рамках існування ОП дійсна та реальна, враховуються зауваження роботодавців, крім того, деякі з них залучалися на постійній основі до викладання (адвокат Арнаут А. Г., помічник начальника 17 прикордонного загону ім. полковника О. Жуковського Перегняк І. В.). Роботодавці пояснили, що тісна співпраця обумовлена локальними потребами регіону в забезпеченні фахівцями з правничою освітою. Здобувачі мають можливість проходити практику в адвокатурі, органах місцевого самоврядування, Національній поліції, суду тощо. Пропозиції від роботодавців щодо вдосконалення ОП надаються усно, в основному через Гаранта, обізнані з можливістю письмового надсилання пропозицій. Всі відгуки про навчання на ОП позитивні. ЕГ констатує, що не всі представники, з якими підписані договори (меморандуми) про співпрацю із ЗВО, змогли долучитися до зустрічі з ЕГ. Проте професійна діяльність запрошених роботодавців на зустрічі лише опосередковано пов'язана з орієнтацією та фокусом ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Випускників за ОП ще не було, тому інформацію щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування немає. В складі ЗВО функціонує Центр кар'єрного зростання який проводить збір та аналіз інформації щодо кар'єрного шляху випускників, інформує про вакансії для випускників та здобувачів старших курсів. Також на сайті кафедри права і соціальної роботи розміщена рубрика «Гордість кафедри – її випускники» де розміщена інформація про кращих випускників спеціальності «Соціальна робота».

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗВО врегульована Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти ІДГУ. Внутрішня система здійснюється за такими рівнями: на рівні ЗВО (Вчена рада ЗВО, рада з якості вищої освіти ЗВО, навчально-методичний відділ, інші структурні підрозділи); на рівні факультетів (декани та їх заступники, вчені ради та ради з якості вищої освіти факультетів); на рівні кафедр (гаранти освітніх програм, завідувачі кафедр, науково-педагогічні працівники); на рівні здобувачів вищої освіти. Під час зустрічей з фокус групами ця інформація була підтверджена. ЗВО вчасно реагує на пропозиції щодо удосконалення якості ОП. Так, на сайті ЗВО є рубрика «Громадське обговорення» (з вказаною поштою для зворотного зв'язку), котра передбачена для комунікації з урахуванням всіх пропозицій зацікавлених стейкхолдерів. Окрім цього, ЗВО передбачена процедура позачергового перегляду ОП (введення в дію стандарту вищої освіти (професійного стандарту) або його зміни; виявлення недоліків в освітній програмі за результатами акредитаційної експертизи або процедур внутрішнього оцінювання; прийняття вченою радою факультету відповідного рішення на підставі аналітичного звіту гаранта освітньої програми; подання експертних пропозицій з боку роботодавців; прийняття студентською радою Університету відповідного рішення на підставі розгляду заяв здобувачів вищої освіти про доцільність оновлення змісту освітньої програми). Так, ОП «Право» була переглянута з виходом стандарту вищої освіти у 2018 році. Для своєчасного реагування та виявлення пропозиції від здобувачів вищої освіти щодо покращення якості ОП, крім щорічних опитувань: «Викладач очима студента» (двічі на рік), «Анкета першокурсника», «Анкета випускника». У 2021-2022 р. ЗВО впровадив «Анкету гаранта». Гарант ОП Метіль А.С. підтвердила наявність такого зворотного зв'язку, під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти, також було підтверджено реалізацію такого опитування. Важливим є те, що результати всіх опитувань розміщені у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://idgu.edu.ua/quality-of-education>). Здобувачі вищої освіти інформовані про результати та

пропозиції, які були враховані щодо вдосконалення якості освітнього процесу. У 2020 р. за словами керівників структурних підрозділів, на підставі рекомендації попередніх експертних груп, було створено в ЗВО постійно діючий дорадчо-консультаційний орган для роботи з роботодавцями – раду стейкхолдерів. Продуктивна діяльність цього органу була підтверджена під час зустрічі з фокус групою, роботодавцями, які підтвердили участь і систематичні зустрічі. Таким чином, констатуємо, що ЗВО спроможний своєчасно реагувати на виявлення та усунення можливих недоліків в організації освітнього процесу на всіх рівнях його реалізації.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Дана ОП акредитується вперше, отже, письмових зауважень за результатами її попередньої акредитації не було.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

У ЗВО склалася належна внутрішня система забезпечення якості. Зокрема, на факультетському рівні, організацію внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти здійснюють ради з якості вищої освіти факультетів. Колегіальним органом управління, що затверджує процедури внутрішнього забезпечення якості на факультеті, є вчена рада факультету. Відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти несуть декан факультету та його заступник, голова вченої ради факультету, голова ради з якості вищої освіти факультету. Завідувач кафедри забезпечує організацію освітнього процесу, виконання навчальних планів і програм навчальних дисциплін, здійснює контроль за якістю викладання навчальних дисциплін, навчально-методичною та науковою діяльністю викладачів. Гарант освітньої програми несе відповідальність за якість освітньої програми та здійснює контроль за якістю підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до стандартів вищої освіти та вимог чинного законодавства. Здобувачі вищої освіти залучаються до системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти через: безпосередню участь в моніторингових процесах (опитування з метою отримання зворотного зв'язку); представництво в управлінських, робочих і консультативно-дорадчих органах на загальноуніверситетському та факультетському рівнях (участь у роботі органів студентського самоврядування та студентських товариств (студентські ради, Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих вчених) й адміністративних структурах (вчені ради Університету і факультетів, рада з якості вищої освіти Університету, ради з якості вищої освіти факультетів, комісія академічної доброчесності, стипендіальна комісія тощо); інших формах колективної (ініціативні групи, фокус-групи) й індивідуальної активності (усні чи письмові звернення та пропозиції). Органи студентського самоврядування, відповідно до чинного законодавства, беруть участь у заходах (процесах) щодо забезпечення якості вищої освіти, вносять пропозиції щодо змісту освітніх програм і навчальних планів, беруть участь в обговоренні та розв'язанні питань удосконалення освітнього процесу. Студентська рада ЗВО обирає серед свого складу відповідального за моніторинг якості вищої освіти та його заступника, які входять до ради з якості вищої освіти університету та здійснюють спільно з навчально-методичним відділом оцінювання якості освітньої діяльності. Помітно, що академічна спільнота налаштована на роботу, направлену на підвищення якості вищої освіти як за освітньою програмою, що акредитується, так і загалом.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Позитивною практикою є розроблення ЗВО нормативних документів щодо внутрішнього забезпечення якості освітнього процесу, що створюють підґрунтя для дієвого запровадження механізму процедури розроблення та затвердження ОП, які виконуються в ЗВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

ЕГ констатовано відсутність чіткої нормативної регламентації порядку отримання зауважень та пропозицій до проекту ОП в Положенні про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, а саме Розділу 2 «Структура, зміст, порядок розгляду і затвердження освітніх програм». Тому ЗВО пропонується нормативно задекларувати цей порядок.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Експертна група зазначає, що у ЗВО на достатньому рівні сформована культура якості. Розробка та удосконалення ОП здійснюється відповідно до нормативних документів ЗВО, а також у взаємодії з роботодавцями, здобувачами, іншими учасниками освітньої діяльності та з врахуванням потреб ринку праці. При аналізі ОП помітно, що серед академічної спільноти ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку як самої освітньої програми, так і освітньої діяльності за цією програмою. Сформовані та функціонують підрозділи, які забезпечують якість вищої освіти у ЗВО. ЕГ дійшла висновків про відповідність ОП за спеціальністю 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу визначаються: Статутом Ізмаїльського державного гуманітарного університету, Колективним договором, Положення про організацію освітнього процесу, Кодексом академічної доброчесності Ізмаїльського державного гуманітарного університету, які розміщені на офіційному сайті ЗВО у спеціальній вкладці «Публічна інформація». Крім того, на сайті ЗВО у вкладці «Громадське обговорення» представлено також Проект Положення про дуальну форму навчання з метою ознайомлення з ним та винесення його на розгляд Ради з якості вищої освіти, вчених рад факультету та кафедр. У період діяльності ЕГ не виявлено жодних невідповідностей діяльності ЗВО зазначеним вище документам. Під час зустрічей з відповідними учасниками освітнього процесу встановлено, що вони знають про існування всіх документів, якими регламентуються їх права та обов'язки, однак окремі з них, зокрема, недобре орієнтуються у їх реалізації на практиці.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Порядок розроблення та реалізації ОП у ЗВО регламентується Положенням про навчально-методичне забезпечення освітнього процесу, відповідно до якого ОП регулярно переглядається та удосконалюється робочими групами із залученням здобувачів та інших стейкхолдерів. Так, у зазначеному вище Положенні, а саме у Розділі 2 «Структура, зміст, порядок розгляду і затвердження освітніх програм» передбачено вимоги до: структури ОП, її форми, складу проектної групи, профілю ОП, її рівня та специфічних особливостей, які відрізняють дану ОП від інших її подібних ОП, компонентів ОП, порядку затвердження. При цьому нічого не згадується про порядок отримання зауважень та пропозицій до проекту ОП, що пропонується ЕГ нормативно задекларувати. Відповідно до інформації, отриманої із сайту ЗВО, ОП переглядалася 4 рази: у 2018 р., 2019 р., 2020 р. та 2021 р. Усі проекти, які представлялися для громадського обговорення, є на сайті ЗВО у вкладці «Громадське обговорення». До кожного проекту ОП передбачена можливість надавати стейкхолдерами свої коментарі – через електронну пошту випускової кафедри (kafedra.prava.i.soc.raboty@gmail.com). Разом із проектами ОП на сайті ЗВО є також Порівняльні таблиці, які містять дані про висловлені стейкхолдерами пропозиції та результати їх врахування ЗВО. В оновленій у травні 2021 року ОП враховано всі положення Стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 «Право» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України від 12.12.2018 р. № 1379, у наявності є дві рецензії до ОП (одна рецензія – начальника Головного оперативного-розшукового відділу 17 прикордонного загону ім. полковника Олександра Жуковського – Володимира Тищенка; інша рецензія – завідувача кафедри морського права національного університету «Одеська юридична академія» – Наталії Крестовської).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному сайті ЗВО розміщено точну та достовірну інформацію про ОП в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін та суспільства, а також рецензії на ОП (одна рецензія – начальника Головного оперативного-розшукового відділу 17 прикордонного загону ім. полковника Олександра Жуковського – Володимира Тищенка; інша рецензія – завідувача кафедри морського права національного університету «Одеська юридична академія» – Наталії Крестовської) та навчальні плани (окремо для здобувачів денної форми навчання, окремо для здобувачів заочної форм навчання). В ОП відображено: загальну інформацію, мету ОП, характеристику ОП, придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання, відомості про викладання та

оцінювання, програмні компетентності, програмні результати навчання (ПРН), інформацію про ресурсне забезпечення реалізації програми, академічну мобільність, визначено перелік компонентів та їх логічну послідовність, структурно-логічну схему ОП, форму атестації студентів, матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам ОП та матрицю забезпечення очікуваних програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами ОП. Обсяг інформації по ОП, що оприлюднена на сайті, є достатнім для зацікавлених роботодавців, а також для того, щоб забезпечити можливість потенційним абітурієнтам зробити свідомий вибір щодо вступу на відповідну ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Прозорість і публічність ЗВО забезпечується розміщенням всієї необхідної нормативної документації, яка стосується визначення прав та обов'язків учасників освітнього процесу, на офіційному сайті ЗВО у спеціальній вкладці «Публічна інформація». Усі правила та процедури, які регулюють права й обов'язки учасників освітнього процесу, послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Затвердженню ОП передують попереднє оприлюднення її проєктів на сайті ЗВО та наступне відкрите обговорення зі стейкхолдерами з можливістю надання відповідних зауважень/пропозицій через зазначену електронну пошту випускової кафедри (kafedra.prava.i.soc.raboty@gmail.com).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ виявлено, що вони знають про існування всіх документів, якими регламентуються їх права та обов'язки, однак слабо орієнтуються у їх реалізації на практиці. У зв'язку з цим ЕГ рекомендує ЗВО звернути підвищену увагу на інформаційну підтримку здобувачів. На окремих рецензіях роботодавців щодо характеристики ОП відсутні відомості про дату, місяць та рік її складання (наприклад, рецензія начальника Головного оперативно-розшукового відділу 17 прикордонного загону ім. полковника Олександра Жуковського – Володимира Тищенко). Тому ЕГ рекомендує стейкхолдерам проставляти дату їх складання, оскільки не зрозуміло, для якої саме редакції ОП вони є актуальними.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Виділені вище сильні сторони і позитивні практики при аналізі діяльності ЗВО за Критерієм 9 дозволили експертній групі зробити висновок про відповідність ОП за спеціальністю 081 «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти Рівню В за Критерієм 9.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики

аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Дані відсутні.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Риженко Ірина Миколаївна

Члени експертної групи

Шпілярович Вікторія Вікторівна

Володько Микита Михайлович